

Obraz Henryka Siemiradzkiego „Chrystus w domu Marii i Marty” (fragment)

A On szedł radośnie.
Bardzo Ludzki i Wieczny
Niósł smaczną rybę – żeby
na spotkaniu
Radować się wspólną pieśnią
i ryby smakowaniem
Bo wrócił do nas, do swoich.
Wołał – Obudźcie się wreszcie
Upieczcie na ogniu rybę.
Jestem. Nie gapcie się na mnie
Bez myśli bez wspomnienia
w strachu niezrozumienia
Nie lękajcie się. Cieszcie.

*Ernest Bryll „Nad jeziorem”
(fragment)*

Radosnych Świąt Wielkanocnych

życzą:

Rada KSN
Przewodniczący KSN
Redakcja „Wiadomości KSN”

SPIS TREŚCI

Młyn już miele – J. Sobieszczęński.
Komunikat z posiedzenia Rady KSN z 18.03.2017 r.:
- Stanowisko nr 6 w sprawie uwzględnienia praw pracowniczych.
- Stanowisko nr 7 w sprawie działań organizacji zakładowych.
- Zestawienie zapisów dot. praw pracowniczych.
Z prac Sejmowej Komisji Nauki i Młodzieży:
- Komunikat z posiedzenia Sejmowej KENiM dot. stanu przygotowań prac nad reformą szkolnictwa wyższego.

- Wystąpienie nt. Informacji Min. NSzW – W. Pillich.
Prace nad założeniami do ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”.
Z prac Sejmu RP.
Z prac Komisji Interwencji KSN.
Sekretariat Nauki i Oświaty.
Siódma rocznica katastrofy w Smoleńsku (wspomnienie o T. Walewskiej-Przyjałkowskiej).
Wybrane wydarzenia.

Obraz Petera Brueregela „Młyn i krzyż”
(fragment)

Młyn już miele

W drugim dniu marca, w Dużej Auli Politechniki Warszawskiej nastąpiła uroczysta prezentacja założeń do nowej ustawy o szkolnictwie wyższym. Założenia te, opracowane przez trzy zespoły: warszawski, poznański i krakowski, zostały nieco wcześniej podane do publicznej wiadomości. Publikacja tych założeń w toczącej się debacie o kształcie polskiej nauki i szkolnictwa wyższego jest ważnym wydarzeniem i interesującym doświadczeniem.

Przy różnych sposobach ujęcia problemów wystąpiła duża zgodność co do wskazania głównych celów reformy i co do niektórych wyjściowych ustaleń. Takim wspólnie wskazywanym celem jest dążenie do doskonałości naukowej, do większego udziału polskich naukowców w światowym rozwoju nauki, do wzmocnienia pozycji polskich szkół wyższych w świecie.

Zgodnie wymienia się – jako równorzędne – trzy misje uczelni: naukę, kształcenie i współdziałanie z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jest to poszerzenie maksymy Humboldta. Nie jest to zupełnie nowe wskazanie. O takim moralnym obowiązku mówił już Stanisław Staszic. Obecnie, w XXI wieku możemy mówić już nie tylko o obowiązku moralnym, ale i koniecznością dziejowej gospodarki. Od dawna praktykują to uczelnie w Stanach Zjednoczonych.

W Polsce, w ostatnich latach, uczelnie powołują różnego rodzaju ośrodki transferu technologii do krajowej gospodarki. Dostrzegają więc tę konieczność, choć wydaje się, że głównym motorem takich inicjatyw jest perspektywa pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania. O dużych osiągnięciach tym zakresie na razie nie słychać. Nie można się temu dziwić, ponieważ rozruszanie takiej działalności wymaga czasu. W Polsce jest to trudniejsze niż w innych krajach, gdyż wiele dużych przedsiębiorstw jest w rękach kapitału zagranicznego, bardziej zainteresowanego pracami rozwojowymi własnego kraju.

Postawienie w Polsce na innowacyjność jest koniecznością. Nie można też zapominać o jakości. Pięknie by było, gdyby na całym świecie się mówiło: „Dobre, bo z Polski”. Bez wsparcia ze strony nauki i badań może być to trudne do osiągnięcia.

Uczelnie nie powinny być ponadto zdystansowane do jeszcze jednego kierunkowego wskazania dla krajowej gospodarki, tj. do starań o rozwój i wzrost małych i średnich przedsiębiorstw. Bardzo potrzebne byłoby powszechne wsparcie o charakterze poradnictwa organizacyjnego, konstrukcyjnego i technologicznego. Do takiego współdziałania uczelnie zupełnie nie są obecnie przygotowane, a obowiązujące zasady funkcjonowania szkół wyższych uniemożliwiają podjęcie przez pracownika akademickiego działalności o takim charakterze działania. Fatalnie by to zaciążyło na ocenie jego dorobku.

Pół roku temu wydawało się, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dostrzega problem, że potrzebni są pracownicy akademicki zdolni do codziennego współdziałania z gospodarką, że potrzebna jest dodatkowa ścieżka awansu akademickiego. Mam na myśli doktorat wdrożeniowy – dobry pomysł, który obecnie ulega marginalizacji. Doktoraty wdrożeniowe mają być dostępne tylko dla pracowników przedsiębiorstw. Oczywiście dobrze, że choć dla pracowników przedsiębiorstw, ale to już „inna polka”.

Realizacja trzeciej misji uczelni to zadanie absorbujące i wymagające kslkulacji. W przypadku pomysłów innowacyjnych istnieje system wsparcia finansowego. W przypadku dużych zadań dla gospodarki można liczyć na

pomoc państwa i na finansowanie przez przedsiębiorstwa. W przypadku doradztwa dla małych i średnich przedsiębiorstw nie ma żadnego systemu wsparcia finansowego.

Zgodnie przyjmuje się jako właściwy podział uczelni na: badawcze, badawczo-dydaktyczne i dydaktyczne. Wprowadzenie pojęcia „uczelnie dydaktyczne” wskazuje, że będzie to zbiór uczelni znacznie obszerniejszy od zbioru uczelni zawodowych. Czy ten podział jest oczywisty? W uczelni nastawionej głównie na dydaktykę mogą istnieć zespoły zaangażowane w badania naukowe. Ich praca naukowa zostanie potraktowana jako hobby. Autorzy założeń do ustawy wskazują, że taka sytuacja będzie skłaniała akademików zaangażowanych w prace naukowe do przeniesienia się do uczelni badawczo-dydaktycznej lub badawczej. Dzięki temu nastąpi umocnienie silnych ośrodków naukowych. Zwraca się uwagę, że polscy pracownicy nauki nie są mobilni i że powinno się to zmienić. Nie wiem, czy polscy pracownicy nauki ze swej natury są mniej mobilni niż ich koledzy w krajach zachodnich, natomiast w Polsce na pewno, z wielu powodów, mobilność jest znacznie trudniejsza. Wydaje się, że głównym powodem zaproponowania takiego podziału uczelni jest dążenie do poprawy finansowania silnych ośrodków naukowych w sytuacji ograniczonych możliwości finansowych państwa.

Wszystkie trzy zespoły, które opracowały założenia do nowej ustawy proponują zwiększenie autonomii uczelni i wprowadzenie mniej lub bardziej liberalnych mechanizmów menedżerskich w zarządzaniu szkołami publicznymi.

W prezentowanych założeniach podnoszone są wybrane ważne sprawy pracownicze, na przykład model kariery akademickiej. Jednak nie wszystkie, bo np. pominięte są warunki wynagradzania. Nie są także ujęte prawa pracownicze, dlatego, że – jak wyjaśniono – w związku ze zwiększeniem autonomii uczelni mają zostać przekazane do ich kompetencji. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” w swoim stanowisku z dnia 18 marca 2017 r. zaznacza: „Działania takie doprowadzą do dużego zróżnicowania praw pracowniczych, znacznego obniżenia prestiżu pracownika szkoły wyższej oraz spowodują, że uprawnienia pracownicze staną się kartą przetargową i zarzewiem konfliktów władz z pracownikami uczelni.” Koledzy z KSN postrzegają z niepokojem, że zdaniem kierownictwa Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, sądząc na przykładzie niektórych wypowiedzi, sprawy pracownicze mają znaczenie drugorzędne.

Wielkim mankamentem opracowań jest brak wskazań do wprowadzenia norm gwarantujących kształtowanie na przywoitym poziomie środków na wynagrodzenia. Oznaczałoby to zniknięcie w ustawie powiązania środków na wynagrodzenia ze średnim wynagrodzeniem w gospodarce narodowej. Wiemy, że przez wiele lat system ten był rozmontowywany (w obecnej ustawie art. 151). Potrzebne jest więc przywrócenie tego systemu zgodnie z intencją ustawodawcy z 2002 roku, a nie pomijanie tej normy.

Dbałość o sprawy i prawa pracownicze jest oczywistym i podstawowym obowiązkiem związku zawodowego. Zlekceważenie stanowiska związkowego zakłócałoby ład społeczny.

Realny kształt szeregu intencji przyświecających ustawie zależy od wielu norm ustawowych. Tak jest na przykład w przypadku autonomii, pojęcia bliskiego środowisku akademickiemu. Jak będzie realizowana autonomia, zależy nie tylko od spraw przekazanych do decyzji uczelni, ale i od ustroju uczelni, czyli od tego, „czyja” to będzie autonomia.

Nigdzie nie są zapisane wytyczne do budowania dobrej atmosfery w pracy. Będzie ona zależała od zderzenia wielu norm ustawowych z rzeczywistością uczelnianą. Atmosfera w pracy to bardzo ważny czynnik „pracowniczy”. Od niego będzie zależało, w jakim stopniu pracownicy będą się utożsamiali z misją uczelni. Dlatego również dla związków zawodowych ważne są nie tylko normy odnoszące się do praw pracowniczych, ale i atmosfera na co dzień.

W formowaniu nowej wizji prawa o szkolnictwie wyższym zauważalną rolę może odegrać Krajowa Sekcja Nauki. Przemawia za tym nie tylko tradycja naszej Sekcji, ale i aktualne działania KSN. Przywołam tu choćby szereg dokumentów przyjętych przez KSN, opracowania Wojtki Pilicha i dyskusję o problemach szkolnictwa wyższego na ostatnim Krajowym Zjeździe Delegatów w Poznaniu.

Trzy zespoły przygotowujące założenia do nowej ustawy spełniły swoje zadanie. Teraz jest czas, do września, formowania propozycji, która zaowocuje nową ustawą. Wydaje się, że główną rolę odegrają tu dwa ośrodki: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz ośrodek obejmujący kręgi koncepcyjotwórcze, w szczególności Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Fundację Rektorów Polskich, Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dla dobra nowej ustawy bardzo potrzebny jest trzeci partner – Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”.

Janusz Sobieszczański

DZIAŁANIA KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Komunikat z posiedzenia Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Sopot, 18.03.2017 r.

W dniu 18 marca br. Rada KSN NSZZ „Solidarność” obradowała w Sopocie, na zaproszenie Politechniki Gdańskiej. Obecnych było 31 członków Rady oraz 4 członków Komisji Rewizyjnej. Obecna była również Kierownik Biura KSN Joanna Kniecicka.

Gośćmi obrad byli:

- Rektor Politechniki Gdańskiej prof. Jacek Namieśnik, który powitał zebranych oraz krótko zaprezentował uczelnię.
- Przewodniczący Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” Krzysztof Dośła.
- Przewodniczący KZ NSZZ „Solidarność” Politechniki Gdańskiej kol. Tadeusz Szymański.

Po wystąpieniach Gości odbyła się krótka dyskusja dotycząca ich wystąpień.

Przedmiotem obrad części roboczej posiedzenia Rady były następujące problemy:

1. Sprawy finansowe – Skarbnik kol. Bożena Boryczko omówiła wykonanie preliminarza wpływów i wydatków w roku 2016. W dyskusji głos zabrali: kol. B. Linde, B. Dołęga.
Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej, kol. A. Ozga, przedstawiła protokół z przeprowadzonej kontroli oraz omówiła wnioski i rekomendacje.
Rada jednomyślnie przyjęła sprawozdanie finansowe za rok 2016. Następnie Skarbnik, kol. Boryczko, przedstawiła wstępny preliminarz wpływów i wydatków na rok 2017. W zakresie wpływów preliminarz jest podobny do preliminarza z roku 2016. W dyskusji głos zabrali: kol. T. Lisik, J. Kaczor, B. Dołęga, A. Ozga, B. Linde.
Uchwała w sprawie przyjęcia preliminarza została podjęta jednomyślnie. Rada przyjęła także uchwałę w sprawie wysokości składek do organizacji międzynarodowych.
2. Bieżąca sytuacja w szkolnictwie wyższym i nauce oraz planowane działania w tych obszarach - Przewodniczący kol. B. Dołęga omówił konieczne działania, jakie KSN musi podjąć w najbliższym czasie. W kontekście posiedzenia Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, podczas którego Podsekretarz Stanu w MNiSzW Aleksander Bobko, odnosząc się do wypowiedzi przedstawiciela KSN, stwierdził, że sprawy pracownicze nie są przedmiotem prac w przygotowywanej ustawie PSW, a model kariery naukowej wyczerpuje zakres tych problemów. Przewodniczący podkreślił, że należy zacząć takie działania, aby MNiSzW zajęło się w rzeczywisty sposób sprawami pracowniczymi. Uzasadniając konieczność rozszerzenia działań przez NSZZ „Solidarność”, zaprezentował katalog spraw pracowniczych, opracowany przez Kol. K. Andrzejewską i B. Ziębę. Następnie Przewodniczący zarekomendował Radzie przyjęcie dwóch stanowisk: do MNiSzW oraz do organizacji uczelnianych. W burzliwej i owocnej dyskusji głos zabrali: kol. L. Koszałka, M. Sapor, B. Sensuła, K. Andrzejewska, A. Ziomek, M. Kisilowski, T. Lisik, K. A. Siciński, W. Pillich.
Rada przyjęła oba stanowiska (w załączeniu). Rozpowszechnienie tych stanowisk powinno doprowadzić do uzyskania oczekiwanych korzyści lub wywołać akcje protestacyjne w celu niedopuszczenia do marginalizacji statusu pracownika akademickiego.
3. Propozycje planów pracy Komisji Rady na rok 2017 – Przewodniczący poszczególnych Komisji przesłali plany, które zostały przekazane członkom Rady KSN. Nie zgłoszono uwag do przedstawionych projektów.
4. W komunikatach załączonych do porządku obrad Rady zawarto wszystkie informacje dotyczące działań Prezydium w okresie od ostatniej Rady, tj. od 10.12.2016 r. Wcześniej informacje te były rozsyłane do członków Rady oraz zamieszczone na stronie internetowej KSN.
5. Przewodniczący kol. B. Dołęga poinformował, że kolejne, planowane spotkanie związków zawodowych i przedstawicieli MNiSzW odbędzie się 4 kwietnia br.

Po zakończeniu obrad członkowie Rady zwiedzili Europejskie Centrum Solidarności, gdzie zostali bardzo serdecznie przyjęci przez Dyрекcję ECS i oprowadzeni po wystawie stałej dokumentującej historię NSZZ „Solidarność”.

Organizatorem spotkania Rady KSN była kol. Aniela Tejchman-Białowąs z Politechniki Gdańskiej. Za wsparcie zorganizowanie tego spotkania oraz zwiedzania ECS wszyscy uczestnicy składają jej serdeczne podziękowania.

Sporządzili: M. Sapor, M. Sawicki, B. Dołęga.

Stanowisko nr 6**Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”****w sprawie uwzględnienia praw pracowniczych****w procesie przemian w nauce i szkolnictwie wyższym w Polsce**

Sopot, dnia 18 marca 2017 r.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” zauważa potrzebę podniesienia poziomu dialogu społecznego z kierownictwem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pragniemy, aby ta przestrzeń wspólnego działania została wypełniona treścią porozumienia. Obecnie zbyt często celem rozmów nie jest rozwiązanie problemów, lecz sam fakt rozmowy. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” protestuje stanowczo przeciwko markowaniu dialogu i współpracy ze stroną społeczną.

Przedstawiając swoje stanowisko, mamy nadzieję, że trudności pojawiające się w niektórych resortach Rządu Rzeczypospolitej Polskiej wynikają tylko z braku zrozumienia roli i praw związków zawodowych. Przykładem takiego braku zrozumienia zadań związków zawodowych, są prace nad ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Problem niedostatecznej jakości kształcenia i roli polskiej nauki, pragnie się rozwiązać kosztem praw pracowniczych. Jakość nauczania i badań zależy od ludzi i stosunków społecznych w środowisku akademickim. Tymczasem zgodnie z wymaganiami stawianymi przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, świadomie w opracowaniach „Ustawa 2.0 – Założenia systemu szkolnictwa wyższego” pominięto sprawy pracownicze. Postępowanie takie jest niezgodne ze standardami demokratycznego państwa prawnego, godzi w godność pracownika i godność pracy, dlatego jest nie do zaakceptowania.

Niestety, przez przedstawicieli Ministerstwa są powtarzane budzące głęboki sprzeciw przekonania, iż język praw pracowniczych jest nieodpowiedni w przestrzeni akademickiej. Stanowczo stwierdzamy, że takie przekonanie nie ma uzasadnienia i jest głęboko szkodliwe dla polskiego szkolnictwa wyższego i nauki. Pogląd ten nie znajduje umocowania w obowiązującym systemie prawnym. Sprawy pracownicze nie mogą być zredukowane wyłącznie do ścieżki kariery akademickiej i muszą być widziane jako zasadniczy element budowania prestiżu zawodowego polskiego nauczyciela akademickiego i polskiego naukowca. W demokratycznym państwie prawnym wszystkie podmioty, niezależnie od posiadanej autonomii, muszą szanować prawo, w tym prawa pracownicze. Prawa te, jako elementy konstytucyjnych praw i wolności, winny być wspólne dla wszystkich pracowników publicznych szkół wyższych i publicznych instytucji naukowych i muszą być wprowadzone do systemu prawnego w drodze ustawy.

Skrajnie niewłaściwy stosunek kierownictwa Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego do kwestii praw pracowniczych musi się spotkać z niezadowolaniem i dezaprobatą ze strony partnerów społecznych, w tym w szczególności ze strony NSZZ „Solidarność”.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” wzywa kierownictwo Ministerstwa oraz Zespół przygotowujący projekt „Ustawa 2.0 – Założenia systemu szkolnictwa wyższego”, by już na obecnym etapie kształtowania nowego systemu prawnego w sferze szkolnictwa wyższego i nauki uwzględniły zapisy dotyczące praw pracowniczych w treści projektu nowej ustawy. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” deklaruje współpracę w zakresie opracowania tej ważnej części ustawy.

W projekcie Ustawy 2.0 należy ująć szeroką tematykę działu III – Pracownicy uczelni, zapisaną w obowiązującej ustawie, wprowadzając dział precyzujący między innymi:

- stabilne zatrudnienie oparte na uczciwych i przejrzystych procedurach zatrudniania,
- sprawiedliwe zasady wynagradzania wszystkich pracowników (odniesione do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej),
- trwałe, jasne i wspierające rozwój kryteria oceny okresowej,
- wysokość odpisu na fundusz świadczeń socjalnych,
- nagrody, w tym roczne i jubileuszowe,
- zasady udzielania urlopów, w tym urlopów naukowych i dla poratowania zdrowia,
- warunki zatrudnienia wspierające godzenie życia zawodowego i rodzinnego,

- zapewnienie przedstawicielstwa poszczególnych grup w organach decyzyjnych,
- umożliwienie zawierania Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy.

Proponowane przez Krajową Sekcję Nauki NSZZ „Solidarność” działania wynikają ze zobowiązań nałożonych przez przepisy Konstytucji RP oraz podpisane i ratyfikowane przez Polskę konwencje, porozumienia i zobowiązania międzynarodowe.

Pragniemy wspólnie realizować dobre, konstruktywne rozwiązania z korzyścią dla społeczności akademickiej i z pożytkiem dla całego kraju tak, aby zaowocowały treścią porozumienia w sprawie jak najszybszego włączenia działu „Pracownicy uczelni” w zakres nowej ustawy Ustawa 2.0.

Sekretarz
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
(-) Marek Sawicki

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
(-) Bogusław Dołęga

Stanowisko nr 7
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
w sprawie działań organizacji zakładowych związanych
z pracami nad projektem ustawy 2.0

Sopot, dnia 18 marca 2017 r.

Ostatnie działania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego jednoznacznie wskazują, że tworzona ustawa może nie zawierać zapisów dotyczących praw pracowniczych. Świadczą o tym również kilkakrotne wypowiedzi przedstawicieli Ministerstwa o **odrzuconiu możliwości zawierania ponadzakładowego układu zbiorowego pracy oraz o przeniesieniu zapisów dotyczących praw pracowniczych na poziom statutów i regulaminów danej uczelni**. Działania takie doprowadzą do dużego zróżnicowania praw pracowniczych, znacznego obniżenia prestiżu pracownika szkoły wyższej oraz spowodują, że uprawnienia pracownicze staną się kartą przetargową i zarzewiem konfliktów władz z pracownikami uczelni. Warto w tym miejscu przypomnieć, że obecnie cały rozdział ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym poświęcony jest tym sprawom. Szczegółowe zestawienie zapisów dotyczących spraw pracowniczych odniesione również do innych, zmienianych ustaw i rozporządzeń, zawiera Załącznik nr 1.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” podejmuje szereg starań, by temu skutecznie zaradzić. Zauważamy jednak, że brak świadomości konsekwencji wprowadzanych zmian, przy bierności członków naszego związku w uczelniach, umożliwia forsowanie poglądów, którym nadaje się status poglądów środowiskowych, całkowicie sprzecznych z interesami pracowników.

KSN NSZZ „Solidarność” zwraca się do organizacji uczelnianych o wsparcie naszych działań w zakresie wywarcia presji na Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które opracowuje ostateczny projekt Ustawy 2.0. Postulujemy, aby w pierwszej kolejności dotrzeć z tymi informacjami nie tylko do członków NSZZ „Solidarność”, ale również do pozostałych pracowników uczelni.

W celu skoordynowania działań w poszczególnych ośrodkach, prosimy, aby zorganizować środowiskowe zebrania uczelnianych struktur zakładowych. Uważamy, że niezbędne byłoby, aby w takich spotkaniach uczestniczyli członkowie Rady KSN NSZZ „Solidarność” z danego ośrodka akademickiego, a w przypadkach ich braku Prezydium KSN dołoży wszelkich starań, aby zapewnić uczestnictwo przedstawiciela Rady. Proponujemy, aby spotkanie takie zakończyło się wypracowaniem harmonogramu działań podejmowanych w danym środowisku oraz stanowiskiem zawierającym postulaty i deklaracje danego środowiska w stosunku do akcji ogólnokrajowych, koordynowanych przez Krajową Sekcję Nauki.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” apeluje do Przewodniczących Komisji Uczelnianych o aktywność w tym zakresie oraz zjednoczenie środowiska w celu niedopuszczenia do marginalizowania statusu pracownika akademickiego.

Sekretarz
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
(-) Marek Sawicki

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
(-) Bogusław Dołęga

Zestawienie zapisów dotyczących praw pracowniczych zawartych w aktualnie obowiązujących dokumentach prawnych

W ZAKRESIE SPRAW OBJĘTYCH NINIEJSZYM OPRACOWANIEM MAJĄ ZASTOSOWANIE:

- USTAWA z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, t. jedn. Dz. U. z 2016 r. poz.1842.
- USTAWA z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, t. jedn. Dz. U. z 2016 r. poz.882.
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 2 grudnia 2016 roku w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej, t. jedn. DZ. U. z 2016 roku, poz. 2063.
- USTAWA z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy, t. jedn. DZ. U. z 2016 r., poz. 1666.

USTAWA z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, t. jedn. Dz. U. z 2016 r., poz.1842

Rozdział 5

Wynagrodzenia i inne świadczenia dla pracowników uczelni

Art. 151. 1. Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, ustalając:

1) wysokość minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego w odniesieniu do poszczególnych stanowisk oraz wysokość i warunki przyznawania innych składników wynagrodzenia, tak aby wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w uczelni publicznej, w poszczególnych grupach stanowisk pracowników w relacji do kwoty bazowej określanej w ustawie budżetowej dla członków korpusu służby cywilnej wymienionych w art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 966) nie była niższa:

- a) w grupie stanowisk profesorów - od 391,8%,
- b) w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej – od 261,2%,
- c) w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej - od 130,6%,
- d) w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi od 130,6% – kwoty bazowej określanej w ustawie budżetowej, z uwzględnieniem zasady, że wysokość indywidualnych stawek poszczególnych składników wynagrodzenia pracowników uczelni ustala rektor;

2) składniki wynagrodzenia, które wypłacane są nauczycielowi akademickiemu miesięcznie z góry i inne składniki wynagrodzenia nauczyciela akademickiego, z uwzględnieniem zasady, że prawo do wypłacanego z góry wynagrodzenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym ustał stosunek pracy, z tym że pracownik zachowuje wypłacone za ten miesiąc wynagrodzenie;

3) wykaz podstawowych stanowisk pracy i wymagania kwalifikacyjne dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, uwzględniając obecnie istniejące w uczelniach nazwy stanowisk pracy i tradycję akademicką;

4) przypadki, w których nauczyciel akademicki traci prawo do przyznanego dodatku funkcyjnego, uwzględniając długość okresu niepełnienia funkcji;

5) okresy pracy i inne okresy uprawniające do dodatku za staż pracy, o którym mowa w art. 154 ust. 3, z uwzględnieniem zasady, że zaliczeniu podlegają:

- a) zakończone okresy zatrudnienia,
- b) inne okresy uwzględniane na podstawie odrębnych przepisów jako okresy, od których zależą uprawnienia pracownicze,
- c) okresy asystenckich studiów przygotowawczych, odbytych na podstawie przepisów dotyczących zasad i warunków tworzenia w szkołach wyższych asystenckich studiów przygotowawczych,
- d) okresy pobytu za granicą wynikające ze skierowania udzielonego na podstawie przepisów o kierowaniu za granicę pracowników w celach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych;

6) sposób obliczania godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków określanych stawką miesięczną wynikających z osobistego zaszeregowania nauczyciela akademickiego oraz pracownika niebędącego

nauczycielem akademickim, z uwzględnieniem zasady, że miesięczne stawki dzieli się przez liczbę godzin pracy przypadających do przepracowania w danym miesiącu, a w odniesieniu do nauczycieli akademickich przez liczbę 156, biorąc pod uwagę wysokość wynagrodzenia i dodatków określonych stawką miesięczną;

7) sposób ustalania i zaliczania godzin pracy, w tym godzin ponadwymiarowych przypadających w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy dla celu ustalenia wysokości wynagrodzenia przysługującego w tym okresie, uwzględniając zasady, że:

- a) w czasie choroby lub innej nieprzewidzianej, usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela akademickiego godziny zajęć dydaktycznych wynikające z pensum dydaktycznego, które według planu zajęć przypadają na okres tej nieobecności, zalicza się, dla celów ustalenia liczby godzin zajęć dydaktycznych, jako godziny przepracowane zgodnie z planem,
- b) wymiar godzin ponadwymiarowych ustala się na podstawie rozliczenia faktycznie przepracowanych godzin,
- c) nauczycielowi akademickiemu, dla którego nie zaplanowano obciążenia dydaktycznego z powodu jego zatrudnienia po rozpoczęciu roku akademickiego, przewidzianej nieobecności w pracy związanej w szczególności z długotrwałą chorobą, urlopem bezpłatnym lub innym zwolnieniem od pracy, odbywaniem służby wojskowej, urlopem macierzyńskim, urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopem ojcowskim, urlopem rodzicielskim albo ustania stosunku pracy przed zakończeniem roku akademickiego, zalicza się do przepracowanych godzin zajęć dydaktycznych jedną trzydziestą ustalonego dla danego stanowiska rocznego pensum za każdy tydzień nieobecności przypadającej za okres, w którym prowadzone są w uczelni zajęcia dydaktyczne – biorąc pod uwagę normy czasu pracy wynikające z przepisu ustawy.

2. Wynagrodzenie przysługujące rektorowi uczelni publicznej ustala minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a uczelni wojskowej, służb państwowych, artystycznej, medycznej oraz morskiej - odpowiednio minister wskazany w art. 33 ust. 2.

3. W uczelni publicznej wynagrodzenia rektorów, prorektorów, kanclerzy i kwestorów są jawne, nie podlegają ochronie danych osobowych.

4. Środki na wynagrodzenia dla pracowników uczelni publicznej określa senat w ramach środków posiadanych przez uczelnię.

5. Wynagrodzenie i inne świadczenia dla pracowników uczelni wojskowych będących żołnierzami zawodowymi określają przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

6. Wynagrodzenie i inne świadczenia dla pracowników uczelni służb państwowych będących funkcjonariuszami służb państwowych określają przepisy właściwe dla tych służb.

7. W okresie wykonywania zadań powierzonych zgodnie z art. 130 ust. 4 część wynagrodzenia za pracę związana z wykonywaniem tych zadań może być finansowana także ze środków pozabudżetowych, w tym przyznanych na ten cel przez podmioty zagraniczne.

8. Senat uczelni może przeznaczyć dodatkowe środki na zwiększenie wynagrodzeń, jeżeli uczelnia posiada na ten cel środki pochodzące z innych źródeł niż określone w art. 94 ust. 1. Zasady podziału tych środków są ustalane z zachowaniem uprawnień związków zawodowych.

NAUCZYCIELE AKADEMICKY

WYNAGRODZENIA

WYNAGRODZENIE ZE STOSUNKU PRACY:

- WYNAGRODZENIE ZASADNICZE
- DODATEK STAŻOWY (OD 4% DO 20%)
- DODATEK FUNKCYJNY
- DODATEK SPECJALNY

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 154. 3. Pracownikowi uczelni publicznej przysługuje **dodatek za staż pracy** w wysokości 1% wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy, wypłacany w okresach miesięcznych, poczynając od czwartego roku pracy, z tym że dodatek ten nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia zasadniczego.

Rozporządzenie Ministra NiSzW w sprawie warunków wynagrodzenia za pracę:

§ 14. 1. **Dodatek funkcyjny** przysługuje pracownikom zatrudnionym na stanowiskach związanych z kierowaniem

zespołem oraz radcy prawnemu, z tym że zespół kierowany przez pracowników wymienionych w tabeli A w lp. 5 oraz 10-16 załącznika nr 3 do rozporządzenia nie może liczyć mniej niż pięć osób, łącznie z osobą kierującą tym zespołem.

2. Wysokość dodatku funkcyjnego jest uzależniona od liczby pracowników i studentów kierowanej jednostki lub komórki organizacyjnej oraz od stopnia złożoności zadań związanych z wykonywaną funkcją.

3. Inspektorowi nadzoru inwestorskiego przysługuje dodatek funkcyjny za czas wykonywania czynności w ramach nadzoru inwestorskiego.

4. Pracownikom zatrudnionym na stanowiskach robotniczych, o których mowa w tabeli B załącznika nr 3 do rozporządzenia, którzy dodatkowo organizują pracę brygady składającej się co najmniej z 5 osób, łącznie z brygadzystą, i kierują pracą tej brygady, przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości nieprzekraczającej 15% wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z osobistego zaszeregowania.

Rozporządzenie Ministra NiSzW w sprawie warunków wynagrodzenia za pracę:

Art. 19.1. Z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań albo ze względu na charakter pracy lub warunki jej wykonywania pracownikowi mogą zostać przyznane **dodatki specjalne**.

2. Dodatki specjalne przyznaje się na czas określony, a w przypadku stałego zwiększenia obowiązków służbowych lub stałego powierzenia dodatkowych zadań albo ze względu na charakter pracy lub warunki jej wykonywania – na czas nieokreślony.

3. Dodatki specjalne wypłaca się w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia, przy czym łączna ich kwota nie może przekroczyć 80% sumy wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego pracownika.

4. Kwota przyznanych dodatków specjalnych może być dodatkowo podwyższona w przypadkach, o których mowa w art. 130 ust. 4 lub art. 131 ust. 2 ustawy, łącznie do wysokości nieprzekraczającej 20% sumy wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego pracownika.

5. Łączna kwota przyznanych dodatków specjalnych w części przekraczającej 10% wynagrodzenia zasadniczego pracownika może być finansowana wyłącznie ze źródeł innych niż określone w art. 94 ust. 1 ustawy.

Rozporządzenie Ministra NiSzW w sprawie warunków wynagrodzenia za pracę:

§ 8. Dodatkowe wynagrodzenie jest przyznawane nauczycielowi akademickiemu za:

- 1) udział w pracach komisji rekrutacyjnej;
- 2) kierowanie studenckimi praktykami zawodowymi i sprawowanie opieki nad tymi praktykami;
- 3) sprawowanie funkcji promotora w przewodzie doktorskim, opracowanie recenzji i opinii w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym albo w postępowaniu o nadanie tytułu profesora; wynagrodzenie to jest wypłacane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882 i 1311);
- 4) opracowanie recenzji lub ocenę dorobku w postępowaniu kwalifikacyjnym poprzedzającym zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego osoby nieposiadającej tytułu naukowego profesora, profesora sztuki, stopnia naukowego doktora habilitowanego lub doktora habilitowanego sztuki;
- 5) udział w działalności leczniczej, profilaktycznej i diagnostycznej prowadzonej przez podstawowe jednostki organizacyjne uczelni na kierunku studiów weterynaria.

§ 9. Nauczycielowi akademickiemu za udział w pracach komisji rekrutacyjnej przysługuje **jednorazowo w danym roku akademickim dodatkowe wynagrodzenie** w wysokości uzależnionej od liczby kandydatów na studia i funkcji pełnionej w komisji, nieprzekraczającej 70% stawki minimalnego wynagrodzenia zasadniczego asystenta, określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 10. Nauczycielowi akademickiemu za kierowanie studenckimi praktykami zawodowymi lub sprawowanie opieki nad tymi praktykami przysługuje **jednorazowo w danym roku akademickim dodatkowe wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 65%** stawki minimalnego wynagrodzenia zasadniczego asystenta, określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 11. Nauczycielowi akademickiemu za opracowanie recenzji lub ocenę dorobku w postępowaniu kwalifikacyjnym poprzedzającym zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego osoby nieposiadającej tytułu naukowego profesora, tytułu profesora sztuki, stopnia naukowego doktora habilitowanego lub doktora habilitowanego sztuki przysługuje **dodatkowe wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 50%** stawki minimalnego wynagrodzenia zasadniczego profesora zwyczajnego, określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

NAGRODY

- **NAGRODY REKTORA**

- **NAGRODY MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW SZKOLNICTWA WYŻSZEGO**

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 155. 1. Nauczyciele akademicy mogą otrzymywać za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne lub organizacyjne albo za całokształt dorobku **nagrody rektora** oraz **nagrody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego**.

NAGRODY JUBILEUSZOWE

Ustawa prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 156. 1. Pracownicy uczelni publicznej mają prawo do nagród jubileuszowych, z tytułu wieloletniej pracy, w wysokości:

- 1) za 20 lat pracy - 75% wynagrodzenia miesięcznego;
- 2) za 25 lat pracy - 100% wynagrodzenia miesięcznego;
- 3) za 30 lat pracy - 150% wynagrodzenia miesięcznego;
- 4) za 35 lat pracy - 200% wynagrodzenia miesięcznego;
- 5) za 40 lat pracy - 300% wynagrodzenia miesięcznego;
- 6) za 45 lat pracy - 400% wynagrodzenia miesięcznego.

DODATKOWE WYNAGRODZENIE ROCZNE

TZW: TRZYNASTKA

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 156. 3. Pracownikowi uczelni publicznej przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w przepisach o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników jednostek sfery budżetowej.

ODPRAWA EMERYTALNA

– **JEDNORAZOWA – 3 KROTNOŚĆ WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO OTRZYMANEGO ZA OSTATNI MIESIĄC ZATRUDNIENIA**

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

art. 138. 1. Nauczyciele akademicy przechodzący na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy mają prawo do **jednorazowej odprawy** w wysokości **trzykrotnego wynagrodzenia zasadniczego otrzymanego za ostatni miesiąc zatrudnienia**.

CZAS PRACY

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 130.1.

3. Roczny wymiar zajęć dydaktycznych wynosi:

- 1) od 120 do 240 godzin dydaktycznych – dla pracowników naukowo-dydaktycznych;
- 2) od 240 do 360 godzin dydaktycznych – dla pracowników dydaktycznych, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) od 300 do 540 godzin dydaktycznych – dla pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowiskach lektorów i instruktorów lub równorzędnych.

URLOP WYPOCZYNKOWY

– **36 DNI ROBOCZYCH**

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 133. 1. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze **trzydziestu sześciu dni roboczych** w ciągu roku. Urlop wypoczynkowy powinien być wykorzystany w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych.

URLOP NAUKOWY

– **PŁATNY URLOP NAUKOWY:**

1. RAZ NA 7 LAT – W WYMIARZE NIEPRZEKRACZAJĄCYM ROKU

2. DLA PRZYGOTOWANIA PRACY DOKTORSKIEJ DO 3 MIESIĘCY

- **BEZPŁATNY URLOP NAUKOWY**

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 134. 1. Rektor może udzielić nauczycielowi akademickiemu posiadającemu co najmniej stopień naukowy doktora, nie częściej niż **raz na siedem lat** zatrudnienia w danej uczelni, **płatnego urlopu naukowego** w wymiarze **nieprzekraczającym roku** w celu przeprowadzenia badań poza uczelnią.

2. (uchylony)

3. Nauczyciel akademicki przygotowujący rozprawę doktorską może otrzymać płatny urlop naukowy w wymiarze **nieprzekraczającym trzech miesięcy**.

4. Nauczyciel akademicki może, za zgodą rektora, uzyskać **urlop bezpłatny** dla celów naukowych.

URLOP DLA PORATOWANIA ZDROWIA

PO PRZEPRACOWANIU CO NAJMNIEJ 15 LAT – PRAWO DO PŁATNEGO URLOPU DLA PORATOWANIA ZDROWIA (ŁĄCZNY WYMIAR URLOPU W CAŁYM OKRESIE ZATRUDNIENIA NIE MOŻE PRZEKROCZYĆ 1 ROKU)

USTAWA PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM: Art. 134. 5. Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, **po przepracowaniu co najmniej piętnastu lat** w uczelni, ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia, jeżeli stan jego zdrowia wymaga powstrzymania się od pracy.

- 5a. Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia w całym okresie zatrudnienia nauczyciela akademickiego nie może przekroczyć jednego roku.
- 5b. W przypadku gdy urlop dla poratowania zdrowia jest wykorzystywany w częściach, kolejnego urlopu można udzielić nie wcześniej niż po upływie trzech lat od dnia zakończenia ostatnio udzielonego urlopu.
11. Wynagrodzenie za czas płatnych urlopów, o których mowa w ust. 1, 3 i 5, oblicza się jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy.

URLOP BEZPŁATNY

KODEKS PRACY:

- Art. 174.** § 1. Na pisemny wniosek pracownika pracodawca może udzielić mu urlopu bezpłatnego.
- § 2. Okresu urlopu bezpłatnego nie wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.
- § 3. Przy udzielaniu urlopu bezpłatnego, dłuższego niż 3 miesiące, strony mogą przewidzieć dopuszczalność odwołania pracownika z urlopu z ważnych przyczyn.
- § 4. Przepisów § 2 i 3 nie stosuje się w przypadkach uregulowanych odmiennie przepisami szczególnymi.

ZAKŁADOWY FUNDUSZ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

- Art. 157.1.** Dla pracowników uczelni publicznych tworzy się odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości **6,5%** planowanych przez uczelnię rocznych wynagrodzeń osobowych.
2. W uczelniach publicznych mogą być tworzone pracownicze programy emerytalne wykorzystujące zakładowy fundusz świadczeń socjalnych do wysokości 30%.
3. Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na jednego byłego pracownika uczelni publicznej będącego emerytem lub rencistą wynosi za dany rok kalendarzowy 10% rocznej sumy najniższej emerytury lub renty z roku poprzedniego, ustalonej zgodnie z art. 94 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887).

WYLICZENIE ŚRODKÓW na ZFŚS DLA PRACOWNIKÓW UCZELNI (ad art. 157.1):

$$ZFŚS = \left(pfoP - \frac{13,71\% pfoP}{100\%} \right) \times \frac{6,5\%}{100\%}$$

gdzie **pfoP** oznacza: planowany fundusz osobowy płac .

Przez **pfoP** rozumie się środki na wynagrodzenia ze stosunku pracy pracowników finansowanych z dotacji budżetowej (art. 94 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym) oraz środki na wynagrodzenia pracowników pomocy materialnej dla studentów pochodzące z funduszu pomocy materialnej dla studentów (art. 103 ust. 4, 4a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym).

Od środków finansowych na wynagrodzenia pracowników uczelni pochodzących z innych źródeł nie nalicza się odpisu na ZFŚS, pracownicy ci mają natomiast prawo do korzystania ze świadczeń z ZFŚS.

PRACOWNICY

NIEBĘDĄCY NAUCZYCIELAMI AKADEMICKIMI

WYNAGRODZENIA

WYNAGRODZENIE ZE STOSUNKU PRACY:

- WYNAGRODZENIE ZASADNICZE
- DODATEK STAŻOWY (OD 4% DO 20%)
- DODATEK FUNKCYJNY
- DODATEK SPECJALNY
- PREMIA

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 154. 3. Pracownikowi uczelni publicznej przysługuje **dodatek za staż pracy** w wysokości 1% wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy, wypłacany w okresach miesięcznych, poczynając od czwartego roku pracy, z tym że dodatek ten nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia zasadniczego.

NAGRODY

– NAGRODY REKTORA

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 155. 7. Pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi mogą otrzymywać za osiągnięcia w pracy zawodowej nagrody rektora

NAGRODY JUBILEUSZOWE

Według tych samych przepisów co w przypadku nauczycieli akademickich.

DODATKOWE WYNAGRODZENIE ROCZNE

Według tych samych przepisów co w przypadku nauczycieli akademickich.

ODPRAWA EMERYTALNA

– **JEDNORAZOWA TRZYKROTNOŚĆ WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO OTRZYMANEGO ZA OSTATNI MIESIĄC ZATRUDNIENIA** . Wynika to z art. 135 ust.2 ustawy, Prawo o szkolnictwie wyższym:

CZAS PRACY

Kodeks pracy: Art. 129. § 1. Czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie **40 godzin** w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy, z zastrzeżeniem art. 135-138, 143 i 144.

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym:

Art. 130. 7. Obowiązkowy wymiar czasu pracy pracowników, o których mowa w art. 113, a także pracowników bibliotecznych oraz pracowników dokumentacji i informacji naukowej, zatrudnionych na stanowiskach kustosza bibliotecznego, starszego bibliotekarza i starszego dokumentalisty, wynosi **36 godzin** tygodniowo.

Art. 113 – bibliotekarze dyplomowani

URLOP WYPOCZYNKOWY

20 LUB 26 DNI

Kodeks pracy: Art. 154. § 1. Wymiar urlopu wynosi:

- 1) **20 dni** – jeżeli pracownik jest zatrudniony krócej niż 10 lat;
- 2) **26 dni** – jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 10 lat.

URLOP NAUKOWY

URLOP NAUKOWY: PRZYGOTOWANIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ – 28 DNI

Ustawa o tytule i stopniach naukowych

Art. 23.1. Pracownikowi niebędącemu nauczycielem akademickim lub pracownikiem naukowym, przygotowującemu **rozprawę doktorską**, przysługuje, na jego wniosek, w uzgodnionym z pracodawcą terminie, urlop w wymiarze **dwudziestu ośmiu dni**, które w rozumieniu odrębnych przepisów są dla tego pracownika dniami pracy, na przygotowanie obrony rozprawy doktorskiej oraz zwolnienie od pracy na przeprowadzenie obrony rozprawy doktorskiej.

2. Pracownikowi niebędącemu nauczycielem akademickim lub pracownikiem naukowym, na którego wniosek zostało wszczęte postępowanie o nadanie stopnia **doktora habilitowanego**, przysługuje na jego wniosek zwolnienie od pracy na przeprowadzenie rozmowy, o której mowa w art. 18a ust. 10.

3. Za okres urlopu oraz zwolnienia od pracy, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługuje pracownikowi **wynagrodzenie ustalone jak za urlop wypoczynkowy**.

URLOP DLA PORATOWANIA ZDROWIA

NIE PRZYSŁUGUJE.

URLOP BEZPŁATNY

Według tych samych przepisów co w przypadku nauczycieli akademickich.

ZAKŁADOWY FUNDUSZ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

Według tych samych przepisów co w przypadku nauczycieli akademickich

Opracowały:

Krystyna Andrzejewska, Justyna Paduszyńska.

***

Z PRAC SEJMOWEJ KOMISJI EDUKACJI, NAUKI I MŁODZIEŻY

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

W dniu 22.02.2017 roku odbyło się posiedzenie Sejmowej Komisji Edukacji Nauki i Młodzieży, w którym uczestniczyli z ramienia KSN kol. Maria Sapor oraz Wojtek Pillich. W porządku obrad znajdował się punkt: „Rozpatrzenie Informacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o stanie przygotowań prac nad reformą szkolnictwa wyższego” (dokument ministerstwa w załączeniu).

Pozwalam sobie przesłać obszerne sprawozdanie przygotowane przez Marysię i Wojtkę, wraz z treścią jego wystąpienia.

Konkluzja z tego spotkania jest dla nas niestety bardzo pesymistyczna i bulwersująca, ale tutaj chcę zwrócić uwagę jedynie na dwa główne aspekty:

1) jak pisaliśmy w opinii projektu zespołu prof. Kwieka, wyłonienie uczelni typu „dydaktycznego”, które mają być odsunięte od środków na badania, poszerza niestety obszar szkół udających „szkoły wyższe”, co jest absolutnie niedopuszczalne!

2) jeżeli nowa ustawa ma być jedynie „ramą”, jak podkreślał to wiceminister, a większość zapisów będzie regulowana na poziomie statutów uczelni, to niestety znikają z ustawy zapisy regulujące sprawy pracownicze (od wymiaru *pensum*, poprzez nagrody jubileuszowe czy np. urlopy dla poratowania zdrowia – zestawienie zostanie wkrótce Państwu przesłane) i trudno sobie wyobrazić, że wszyscy pracownicy na tym nie stracą – na to nie może być naszej zgody!

Bogusław Dołęga

***

Komunikat z posiedzenia Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży dotyczącego stanu przygotowań prac nad reformą szkolnictwa wyższego

w dniu 22 lutego 2017 r.

Tematem pierwszej części programu posiedzenia było rozpatrzenie „Informacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o stanie przygotowań prac nad reformą szkolnictwa wyższego”.

Obrady prowadził przewodniczący Komisji poseł Rafał Grupiński (PO).

Stronę ministerialną reprezentował sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Aleksander Bobko.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” była reprezentowana przez zastępców przewodniczącego KSN NSZZ „S” kol. Wojciecha Pillicha i Marię Sapor.

Stan przygotowań prac nad reformą szkolnictwa wyższego referował wiceminister Aleksander Bobko. Powiedział, że aktualny stan prawny w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego uległ takiemu zagmatwaniu i skomplikowaniu, że nie służy dobremu funkcjonowaniu tego obszaru. To stanowisko jest podzielane przez całe środowisko akademickie i naukowe. Celem zmian ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (PSW) jest przede wszystkim podniesienie jakości kształcenia, umiędzynarodowienie kształcenia i nauki oraz odbiurokratyzowanie systemu. Pierwszy etap – tzw. deregulacja obecnie obowiązującej ustawy jest wprowadzany od 1 października 2016 r. Etap drugi – opracowanie nowej ustawy tzw. Ustawy 2.0, jest rozpoczęty. MNiSzW ogłosiło konkurs na opracowanie projektów założeń do Ustawy 2.0. Wyłoniono 3 interdyscyplinarne zespoły, które do 31 stycznia 2017 r. przedstawiły projekty założeń do Ustawy 2.0. Minister zaznaczył, że żaden z przedstawionych projektów nie będzie wiodący i żadne rozstrzygnięcia jeszcze nie zapadły. Oficjalna prezentacja opracowanych propozycji założeń ma się odbyć 1 marca br. na Politechnice Warszawskiej. Projekty posłużą jako źródło pomysłów. Ustawa będzie kompilacją różnych pomysłów, które się w projektach założeń pojawiły.

Wiceminister A. Bobko poinformował, że zarządzeniem MNiSzW z dnia 3 lutego 2017 r. został powołany Zespół (redakcyjny) do spraw przygotowania regulacji (projektu założeń nowej ustawy). Opracowany przez ten zespół projekt założeń do Ustawy 2.0 zostanie zaprezentowany podczas Narodowego Kongresu Nauki (NKN) we wrześniu 2017 r. w Krakowie.

Zdaniem wiceministra Bobko bardzo ważnym elementem przygotowań nowej ustawy jest dialog środowiskowy. Ministerstwo oczekuje dyskusji, także głosów krytycznych. Niektóre rozstrzygnięcia są już bardziej dojrzałe, natomiast niektóre budzą ogromne kontrowersje, jak np. kwestia stopni i tytułów

naukowych. Nowelizacja ustawy, tzw. doktoraty wdrożeniowe, wyprzedza dyskusję o której mowa, jako element skorelowany z planem Premiera Morawieckiego, który ma stworzyć lepsze warunki do współpracy nauka – biznes. Przykładem dialogu są konferencje organizowane w ramach NKN. Najbliższa konferencja odbędzie się w UAM w Poznaniu w dniach 23-24 lutego br.

W dyskusji, ze strony posłów głos zabrali:

Poseł J. Fabisiak [?] nie wiadomo, o czym dzisiaj dyskutujemy. Była mowa, że konstytucja nauki i szkolnictwa wyższego przygotowana przez PO wprowadziła chaos i że trzeba go porządkować. Jakie to obszary są porządkowane? Jakie są kierunki porządkowania? Przedstawiony opis jest tak ogólny, że trudno do czegośkolwiek się odnieść. Prosi o więcej szczegółów.

Poseł E. Gapińska [?] jakie są różnice i podobieństwa między przedstawionymi projektami, jakie są decyzje w sprawie odpłatności za studia medyczne?

Poseł prof. W. Nykiel [?] warunkiem powodzenia reformy są między innymi: pełna współpraca ze środowiskiem szkół wyższych, która obecnie jest słaba, także na etapie wdrażania reformy; poszanowanie autonomii uczelni i wolności nauki; wykorzystanie dobrych doświadczeń obecnego funkcjonowania szkolnictwa wyższego, w tym poszanowanie tradycji oraz poważne zwiększenie środków finansowych;

Poseł prof. M. Zembala [?] podczas konferencji NKN w Katowicach, w której uczestniczył (styczeń 2017), odbyła się ciekawa dyskusja. Poseł podkreśla konieczność interdyscyplinarności, pochwała wprowadzanie doktoratu wdrożeniowego, postuluje wprowadzenie profesorów kontraktowych; jako medyk dziękuje za docenienie humanistyki.

Przewodniczący R. Grubiński prosząc wiceministra o ustosunkowanie się do zaprezentowanych głosów, zaznaczył, że dotacza się do głosów posłów Fabisiaka i Nykiela i podobnie dyskusja musi być szeroka, aby nie powtórzyła się sytuacja jak „z ustawą o Instytutach Badawczych”.

W odpowiedzi na głosy w dyskusji wiceminister A. Bobko wyjaśnił, że obecnie przedstawiona informacja jest krótka, ale będzie jeszcze szereg następnych spotkań. Powiedział, że punktem wyjścia przygotowywania nowej ustawy nie jest pogląd, że dotychczas wszystko było złe, a my teraz poprawiamy. Nie chcemy eksponować tego, że poprawiamy po naszych poprzednikach. Za obecną sytuację ponosi odpowiedzialność całe środowisko akademickie. Jeśli chodzi o porównanie przedstawionych propozycji projektów założeń do Ustawy 2.0, to trudno w kilku zdaniach zreferować różnice. Zaś zbieżność poglądów w przedstawionych propozycjach dotyczy kategorii uczelni, które powinny istnieć, tzn. uczelnie badawcze, akademickie i zawodowe. Dla każdej kategorii uczelni powinno być opracowane odrębne prawo dotyczące ich funkcjonowania oraz różne zasady ich finansowania. Wspólną cechą występującą w tych trzech propozycjach jest też np. sposób wyłaniania rektora – w drodze konkursu, poprzez większy udział interesariuszy zewnętrznych; skrócenie ścieżki kariery naukowej, ale brak zgodności, jakimi drogami.

W drugiej części dyskusji głos zabrali:

Poseł Kornel Morawiecki [?] w sytuacji, kiedy Polska goni kraje rozwinięte, trzeba „iść dalej”, tzn. należy rozwijać „rynek wiedzy” i „rynek nauki” i „produkować dobrych absolwentów”, a (koszty) powinni ponosić pracodawcy, którzy ich zatrudnią....;

Prof. J. Woźnicki, przewodniczący RGNiSzW [?] wyłonione 3 zespoły są eksperckie, a nie środowiskowe, które mają umocowanie w ustawach; przedłożone propozycje projektów założeń do ustawy nie są głosem środowiska; także suma głosów indywidualnych nie jest głosem środowiska; materiał przygotowany przez te zespoły nie jest materiałem będącym podstawą nowej ustawy. Zapowiedział przygotowanie do końca marca br. dwóch niezależnych opinii środowiskowych, opracowanych przez zespoły, których jest przewodniczącym. RGNiSzW przedłoży analizę porównawczą trzech raportów wraz z komentarzami, inny głos będzie opracowany przez Komisję ds. Strategicznych Szkolnictwa Wyższego, umocowaną przy KRASP. Ten niezależny głos środowiska, które nie jest związane z żadną partią polityczną, jest neutralny politycznie. Zwrócił uwagę, że kluczowe są prace Rady Naukowej NKN, w której zasiadają wybitni eksperci ze środowiska. Podkreślił, że dopiero projekt przedstawiony na NKN we wrześniu może być materiałem do konsultacji w środowisku akademickim do końca grudnia 2017 roku. Stwierdził, że uzgodnił z wicepremierem Jarosławem Gowinem, że ustawa wejdzie w życie

od 1 października 2018 roku. Natomiast za niedopuszczalną uznał informację podaną w Biuletynie MNiSzW z dnia 10 lutego br., że na NKN w Krakowie zostanie przedstawiony ostateczny projekt nowej ustawy. Podkreślił, że tryb, w którym organ zewnętrzny, pozauczelniany, miałby nominować rektora, z pewnością spotka się ze zdecydowaną reakcją społeczności akademickiej; nie spodziewa się, aby taki projekt się pojawił. Podtrzymał gotowość wspólnych prac Komisji ds. Strategicznych Problemów SzW przy RGNiSzW z zespołem redakcyjnym Ministerstwa przy pisaniu nowej ustawy.

Rektor UW prof. J. Pałys poparł wypowiedź prof. Woźnickiego i zapytał czy ustawa ma być „ogólną ramą”, czy też zbiorem szczegółowych przepisów; środowisko nie jest pewne, na jakim etapie prac obecnie jesteśmy. Terminarz prac jest napięty, co miesiąc przez dwa dni odbywają się konferencje NKN, ale jaki jest wpływ tych konferencji na kształtowanie opinii środowiska? Jakie płyną z nich rekomendacje? Kiedy nastąpią prace z udziałem środowiska?

Kolejną osobą w dyskusji był kol. Wojciech Pillich. Skupił się na zamiarze ograniczenia praw pracowniczych w nowej ustawie, pominięciu w założeniach konkursowych spraw pracowniczych, markowaniu konsultacji ze stroną społeczną, co skutkuje brakiem tych ważnych spraw w propozycji założeń do ustawy. Zwrócił także uwagę na niewykorzystanie przez Polską Komisję Akredytacyjną ustawowych możliwości poprawy jakości kształcenia. Jego wypowiedź jest załącznikiem do niniejszego komunikatu.

Po nim głos zabrał kol. J. Srebrny, reprezentujący NSZZ „S” UW. Odniósł się do możliwego nadmiaru dokumentów i przyspieszonego wprowadzenia algorytmu finansowania uczelni. Powiedział też, że niepotrzebnie tworzy się urząd do spraw międzynarodowych. Natomiast prof. Stankiewicz-Rybicka, reprezentująca środowisko uczelni artystycznych, powiedziała, że uczelniami artystycznymi nie było żadnych konsultacji.

Głos zabrała jeszcze kol. Maria Sapor ☒ zwróciła uwagę, że przygotowywana jest kolejna reforma szkolnictwa wyższego i nauki, ale nie ma określonych warunków finansowych tej reformy – jakiego wzrostu finansowania można się spodziewać? MNiSzW powinno zwrócić się do Ministra Finansów o wypracowanie strategii wzrostu nakładów finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę.

Na koniec przedstawiciel Stowarzyszenia NOT, Michał Szota, odniósł się do nadawania stopni i tytułów równoważnych przez rektorów i dyrektorów instytutów, w aspekcie ich wyboru przez instytucje z otoczenia nauki, co jest bardzo niepokojące. Zaapelował o wzrost nakładów na badania podstawowe, gdyż potencjał wdrożeniowy w krótkim czasie wyczerpie się, oraz powiedział, że inżynierowie zrzeszeni w NOT nie uczestniczą w ocenie kierunków na uczelniach technicznych, a też mają rozeznanie, jacy inżynierowie są potrzebni na rynku pracy.

Minister A. Bobko odpowiedział na głosy z drugiej części dyskusji:

W wielu krajach wybór rektora dokonywany był przez środowisko, teraz w drodze konkursu i efekty są dobre. Wybór rektora w drodze konkursu ma pomóc w zarządzaniu. Sam nie jest jednak przekonany, że inny niż dotychczas sposób wyboru rektora będzie *panaceum* na poprawę sytuacji. Zaznaczył, że w żadnym przypadku Ministerstwo nie ma zakusów na mianowanie rektorów.

Odpowiadając posłowi K. Morawieckiemu, stwierdził, że Ministerstwo nie planuje ideowej zmiany funkcjonowania uczelni i ich relacji z rynkiem zewnętrznym.

Prof. J. Woźnickiemu podziękował za bardzo dobrą współpracę i wyraził nadzieję, że będzie ona jak zadeklarowana, bardzo dobra i owocna w najbliższych miesiącach. Odpowiadając prof. J. Woźnickiemu i rektorowi UW J. Pałysowi, polemizował co do kategorii zespołów. Zdaniem wicemin. Bobko zespoły eksperckie składają się z akademików, osób reprezentujących środowisko. Granica (kategorii) jest rozmyta. Owoc prac tych zespołów ma charakter rekomendacji. Po stronie Ministerstwa są decyzje i jest zobowiązanie do opracowania projektu założeń do Ustawy 2.0. We wrześniu 2017 r. zostanie przedłożona propozycja (do słowa „ostateczna” bym się nie przywiązywał) i od tego momentu rozpocznie się proces legislacyjny, czyli konsultacje. Wyraził nadzieję, że projekt ustawy będzie tak dobry, iż nie będzie wymagał zmian. Liczy na współpracę z RGNiSzW przy opracowaniu projektu. Według ministerstwa Ustawa 2.0 ma mieć charakter ogólnych ram, ale jest to rozwiązanie idące pod prąd obecnie dominujący i wbrew pewnej kulturze legislacyjnej. Minister liczy na poparcie ze strony Państwa Posłów, aby stawić opór temu, do czego zmuszają prawnicy w Ministerstwie, Centrum Legislacji,

prawnicy sejmowi, czyli tendencji by wszystko co możliwe zapisywać w ustawie. Trzeba się zmierzyć z „prawniczym Lewiatanem” i sprawić, aby ustawa miała charakter ramowy i przesunąć jak najwięcej kompetencji do statutów. Poziom autonomii uczelni powinien być zróżnicowany w zależności od typu uczelni (badawcze, akademickie, zawodowe). Zróżnicowane będzie też finansowanie tych uczelni. Trudno o zdecydowane wnioski i podsumowanie konferencji NKN – będzie nimi projekt ustawy. Ustawa będzie „pisana” w lipcu i sierpniu w spokoju, bez konsultacji (na tym etapie) ze środowiskiem.

Odpowiadając przedstawicielom KSN, wiceminister A. Bobko polemizował z twierdzeniem, że jakoby w dyskusji nie pojawiają się prawa pracownicze. Stwierdził, że są w one części dotyczącej ścieżki kariery naukowej. Przestrzeń akademicka ma swoją specyfikę i z całym szacunkiem dla „Państwa punktu widzenia, język prawa pracowniczego dla mnie to nie jest język dobry dla środowiska akademickiego, dla przestrzeni, kultury i etosu akademickiego”. Powiedział, że Uniwersytet to nie jest przedsiębiorstwo, w którym rektor czy dziekan jest pracodawcą. Zaznaczył, że w środowisku akademickim należy być ostrożnym z narzucaniem języka praw pracowniczych, Kodeksu pracy. Oczywiście, konstytucyjne prawa muszą być zagwarantowane, ale sposób regulowania powinien być inny. Stwierdził, że konsultacje są, jest dialog. Z pozycji czysto formalnej, dialog ze związkami zawodowymi mógłby się rozpocząć we wrześniu 2017 r. Obecnie prowadzone są prekonsultacje, predialog, aby produkt był możliwie najlepszy. Z nadzieją i też z niepokojem wiceminister oczekuje na efekt końcowy, nie ma pewności czy ustawę zgodnie z oczekiwaniami uda się napisać. Odnośnie zwiększenia nakładów powiedział, że ministerstwo też chce zwiększenia nakładów, ale zaczynając od tego postulatu skazalibyśmy się na bezczynność, gdyż trudno wynegocjować ten wzrost na kolejne lata.

Wiceminister A. Bobko odpowiadając na inne głosy stwierdził, że nieporozumieniem jest mówienie o urzędzie do spraw międzynarodowych. Nie przewidujemy tworzenia takiego urzędu. Tworzymy Agencję, która ma pozyskać większe środki z przeznaczeniem na programy, które będą służyły środowisku akademickiemu, studentom, doktorantom, postdokom i zwiększy możliwości współpracy międzynarodowej. Nie będzie ograniczać istniejącej swobody.

Tempo prac nad ustawą nie wydaje się bardzo szybkie.

Odpowiadając na zarzut niezauważenie środowiska uczelni artystycznych, potwierdził, że uczelnie specjalistyczne są istotne trochę niewidoczne. Jeśli chodzi o ścieżkę habilitacji wdrożeniowych, to ją zmodyfikowano. Idzie ona tym samym torem co habilitacja za dorobek. Uczelnia musi mieć prawo habilitowania, a decyzja jest potwierdzana przez Centralną Komisję. Odnośnie do udziału inżynierów w PKA, powiedział, że jest to do rozważenia.

Dyskusja na tym się zakończyła. Przewodniczący Grupiński przyspieszał zakończenie tej części posiedzenia ze względu na dalszy program. Druga część dotyczyła reformy edukacji, dlatego większość osób zainteresowana tylko Ustawą 2.0 opuściła salę.

Spisali: Wojciech Pillich i Maria Sapor.

***

Wojciech Pillich

Wystąpienie nt. Informacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o stanie przygotowań prac nad reformą szkolnictwa wyższego

Sejmowa Komisja Nauki i Młodzieży, 22 lutego 2017 r.

Działania na rzecz poprawy jakości kształcenia i poziomu polskiej nauki, były i są obecne w działaniach Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” od jej powstania. Obejmują one także własne projekty ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, które jako poselskie zostały złożone w Sejmie III i IV kadencji (druki sejmowe nr 2701 oraz nr 2931).

Odnosząc się do bieżących prac nad ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, zwracamy uwagę Szanownych Państwa, że problem niedostatecznej jakości kształcenia i poziomu polskiej nauki, pragnie się rozwiązać także kosztem praw pracowniczych. Jest oczywiste, że na jakość nauczania i badań wpływa czynnik ludzki i stosunki społeczne w środowisku akademickim. Ściśle wiążą się z nimi sprawy pracownicze. W tym zakresie mamy nawet Zalecenie Komisji Europejskiej w postaci Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych. Zaznaczamy, że w przygotowanym

przez MNiSzW konkursie „Ustawa 2.0 – Założenia systemu szkolnictwa wyższego”, brak jest wymogu opracowania założeń dla spraw pracowniczych dla nowej ustawy. W obecnie obowiązującej ustawie te sprawy opisane są w 52 artykułach. Takie podejście – zupełne pominięcie problemu – jest niezgodne z deklarowaniem w „Informacji...”, że *Każde z proponowanych w ramach założeń rozwiązań powinno zawierać odniesienie do obecnie obowiązujących przepisów w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki [...]*.

Postępowanie MNiSzW oceniamy jako działanie celowe, mające uwolnić Ministerstwo od centralnego rozpatrywania spraw pracowniczych. Pozostawienie tych spraw poszczególnym uczelniom uważamy za nie do przyjęcia.

Sposób procedowania ustawy umożliwia Ministerstwu przeforsowanie wszelkich pomysłów z uzasadnieniem, że są „wyeksponowane przez środowisko”, czyli decydentów ze „środowiska”. Przecież w pracach biorą lub brały udział liczne gremia, o niektórych była mowa (zespół przygotowujący założenia konkursu Ustawa 2.0, komisja wyboru zespołów, trzy zespoły opracowujące projekty założeń, komisja przyjmująca i rozliczająca projekty założeń, Rada Narodowego Kongresu Nauki, prelegenci dziesięciu konferencji w ramach NKN, Zespół do spraw przygotowania regulacji w związku z przedsięwzięciem pod nazwą Ustawa 2.0, itd.).

Jaki w tym procesie był udział strony społecznej – Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „S”? Braliśmy czynny udział w konferencjach organizowanych przez zespół prof. Huberta Izdebskiego, co jednak ma się nijak do uprawnień związków zawodowych jako partnera konstytucyjnego, reprezentującego stronę społeczną. Wydaliśmy opinię o projekcie założeń do ustawy opracowanym przez zespół prof. Marka Kwieka, która to opinia została całkowicie i bez merytorycznego uzasadnienia odrzucona przez ten zespół. Nie opiniowaliśmy prac zespołu dr Arkadiusza Radwana, mając zastrzeżenia do jego sposobu procedowania. Ciekawe, że autorzy projektu twierdzą, że takie, jednoznaczne odmowne stanowisko strony społecznej jest formą konsultacji!

Nasuwa się podstawowe pytanie: czy Ministerstwo jest tutaj arbitrem i przyjmuje rozumowanie zgodne z twórcami projektów, przez co potwierdza ich sposób markowanych konsultacji jako swój pogląd? Oczekujemy (tu i teraz) jednoznacznej odpowiedzi Ministerstwa! Czy sprawy pracownicze nie są istotne z punktu widzenia planowanej reformy?! Jakie idee za tym przemawiają?

Czy Ministerstwo poważnie traktuje konstytucyjnie zapisany dialog społeczny? Czy *Zespół do spraw przygotowania regulacji w związku z przedsięwzięciem pod nazwą „Ustawa 2.0 – Założenia do systemu szkolnictwa wyższego”* zamierza honorować prawo? Jest to zespół Ministra, zatem priorytety jego działania chyba pokrywają się z poglądami Pana Ministra.

Wracając jeszcze do sprawy z początku „Informacji...”, zauważamy, że możliwości MNiSzW w zakresie poprawy jakości nauczania, poprzez zmiany zakresu działania Polskiej Komisji Akredytacyjnej, nie zostały dostatecznie wykorzystane.

Polska Komisja Akredytacyjna jest ustawowo zobowiązana do działania na rzecz **doskonalenia jakości kształcenia** w szkolnictwie wyższym¹. Ma to inne znaczenie niż sformułowanie zawarte w Statucie PKA oraz w „Informacji...” przedstawionej przez Pana Wicepremiera, że podstawowym zadaniem PKA jest **ocena jakości kształcenia**. Nie można uznać, że PKA wystarczająco przyczynia się do poprawy jakości kształcenia, ograniczając się do jej oceny. PKA próbuje ominąć swoje ustawowe zadanie podając w statucie, że *przedstawia ministrowi opinie i wnioski dotyczące „oceny instytucjonalnej, w tym jakości kształcenia na studiach...”*². MNiSzW akceptuje to wadliwe ujęcie sformułowaniem zawartym w „Informacji...” o „*podstawowym zadaniu, jakim jest ocena jakości kształcenia*” PKA, zamiast domagać się „doskonalenia jakości nauczania” przez PKA.

***

¹ Art. 48a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

² Statut PKA § 4.1. Komisja przedstawia ministrowi opinie i wnioski dotyczące w szczególności: ... 2) oceny instytucjonalnej, w tym jakości kształcenia na studiach trzeciego stopnia i studiach podyplomowych,

PRACE NAD ZAŁOŻENIAMI DO USTAWY „PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM”

W czwartek 2 marca 2017 r. w Dużej Auli Politechniki Warszawskiej, odbyła się uroczysta konferencja poświęcona prezentacji założeń do nowej ustawy o szkolnictwie wyższym. Witając zebranych, rektor Politechniki Warszawskiej prof. Jan Szmidt powiedział: „Waga nauki i szkolnictwa wyższego w rozwoju każdego państwa jest ogromna. Dzisiejsze wydarzenie o tym świadczy. Oby w murach Politechniki Warszawskiej rzeczywiście rozpoczęła się dyskusja, która doprowadzi nas do nowej ustawy dla dobra Polski, polskiej nauki, polskiego szkolnictwa wyższego.”

Założenia przedstawili kierownicy trzech zespołów wyłonionych w ubiegłorocznym konkursie ogłoszonym przez MNiSW: prof. dr hab. Marek Kwiek z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. dr hab. Hubert Izdebski z Wydziału Prawa SWPS Uniwersytetu Humanistyczno-Społecznego w Warszawie, dr hab. Arkadiusz Radwan z Instytutu Allerhanda w Krakowie.

Duża Aula Politechniki Warszawskiej. Prezentacja założeń.

Po zakończeniu prezentacji wystąpił wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin. Przytaczamy trzy fragmenty tego wystąpienia:

„To są projekty pełne bardzo interesujących inspiracji. Na pewno bardzo kontrowersyjnych. Najmniej kontrowersyjne byłoby utrzymanie *status quo*, tylko że ono oznaczałoby przyzwolenie na marginalizację polskiej nauki i polskich uczelni. Te trzy prezentacje to były snopy światła skierowane w przyszłość.”

„Zmiany powinny być ewolucyjne i rozłożone w latach, ale musi się zmienić to, co kluczowe, aby wszystko poszło po nowemu. Musimy znaleźć takie punkty archimedesowe, które ruszą z posad świat polskiej nauki, pchną tę naukę ku rozwojowi”.

„To ma być ustawa, która będzie służyła nie nam politykom, nie kadrze naukowej, nie administracji uczelni, tylko w pierwszej kolejności studentom, ich najlepszemu wykształceniu i przygotowaniu do zderzenia z rynkiem pracy”.

Kontynuując rozpoczętą w poprzednim numerze „Wiadomości KSN” sygnałną prezentacją tych założeń zamieszczamy poniżej fragmenty opracowań zespołu Huberta Izdebskiego z Wydziału Prawa SWPS i zespołu Arkadiusza Radwana z Instytutu Allerhanda.

***

1.4. CELE REGULACJI

Przed polskim systemem szkolnictwa wyższego stoi obecnie wiele problemów i wyzwań. Podstawowym wyzwaniem jest rozwój wysokiej jakości kapitału ludzkiego w korespondencji z potrzebami cywilizacyjnymi, potrzebami narodowej gospodarki oraz zglobalizowanego rynku pracy, także pracy naukowej. Pozycja polskich szkół wyższych w międzynarodowych rankingach jest niska, co powoduje, iż przegrywamy konkurencję z zagranicznymi jednostkami edukacyjnymi i badawczymi o pozyskiwanie najzdolniejszych studentów i pracowników. Obserwujemy trwałą emigrację wybitnej kadry naukowej i jednostkowe przykłady powrotów do kraju oraz, co wiąże się z naszą międzynarodową pozycją, relatywnie niski odsetek studentów obcokrajowców w porównaniu z innymi krajami wysokorozwiniętymi. Niski odsetek studentów obcokrajowców wynika jednak również z administracyjnych barier studiowania w Polsce (procedura wizowa) i związany jest też z brakiem przygotowania większości polskich uczelni na przyjęcie studentów obcokrajowców; odrębną kwestię stanowią odczucia powiększającego się izolacjonizmu, mogącego przybierać cechy ksenofobii.

Przedstawiona powyżej teza o konieczności powiązania ze sobą autonomii i konkurencyjności jest jednym z punktów wyjścia niniejszych założeń projektu ustawy, określając zarazem jej cele.

Podstawowym celem proponowanej ustawy jest zapewnienie jak największej produktywności polskiego systemu szkolnictwa wyższego w ramach realizacji zasady autonomii szkół wyższych. Produktywność wyraża się w przejściu od skoncentrowania się na ilości (studentów, kadry, publikacji itd.) do orientacji przede wszystkim na jakość we wszystkich trzech kierunkach – rodzajach misji uczelni wyższych, tj. w kształceniu, w badaniach naukowych i we współpracy z otoczeniem, przy założeniu odpowiedniej stabilności normatywnych punktów wyjścia, przedstawionych w podrozdziale 1.2.

Cel taki, jak już zaznaczono, był w pewnym stopniu zadeklarowany już w związku z pracami nad Prawem szkolnictwa wyższego z 2005 r., a jeszcze wyraźniej wystąpił w uzasadnieniu nowelizacji Prawa dokonanej w 2011 r. – co nie przyniosło jednak założonych efektów ze względu na wady tej nowelizacji, częściowo tylko usunięte przez kolejne nowelizacje.

Szkoły wyższe, stanowiąc końcowe ogniwo ogólnego systemu edukacji, są z istoty swojej powołane do prowadzenia działalności dydaktycznej na poziomie od 6 do (ewentualnie) 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji w rozumieniu ustawy z 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.) oraz w ramach kształcenia ustawicznego. Jest to, co więcej, obecnie podstawowy obszar działalności uczelni i główne źródło ich przychodów.

Doceniając funkcję kształcenia i wskazując na potrzebę jego doskonalenia, w tym zwiększania jakości kształcenia, trzeba jednocześnie uwzględnić prowadzenie przez uczelnie, choć w różnych proporcjach w stosunku do kształcenia, działalności badawczo-rozwojowej, w tym badań podstawowych. Funkcja badawcza powinna ulec umocnieniu, odpowiednio do możliwości uczelni – przy wyodrębnieniu uczelni, które powinny skupić się na tej funkcji. Byłby to podstawowy instrument celu, który w sposób ambitny można określić jako „wyrwanie nauki uprawianej w Polsce z przeciętności, cienia rzucanego przez brak innowacyjności w wielkim stylu, na miarę nagród Nobla, których zdobycie stało się już dawno marzeniem nieosiągalnym”.

Jednocześnie, powinny być stworzone warunki do solidnego kształcenia zawodowego przez inne szkoły, które nawet wcale nie muszą prowadzić badań, a już na pewno badań podstawowych. Należy doprowadzić do zaniku, opartego na tradycji, przeświadczenia, że uczelnie akademickie, do tego kształcące na studiach o profilu ogólnoakademickim, są lepsze, co powoduje niejako naturalną tendencję do podejmowania działań, aby do tej grupy dołączyć; w efekcie, część uczelni próbuje realizować swoje aspiracje, nie zważając na posiadane możliwości i potrzeby rynku. Eksperti OECD trafnie zauważyli, że „brakuje wyraźnej i pozytywnej wizji szkolnictwa wyższego zawodowego, a obecnie funkcjonujące uczelnie zawodowe aspirują usilnie do przejścia z sektora zawodowego do nazbyt już reprezentowanego sektora akademickiego”.

Ustawa 2.0 ma zapewnić takie zróżnicowanie ról szkół wyższych, by nie deprecjonowało ich kształcenie praktyczne – a zarazem, by najsilniejsze naukowo uczelnie mogły skoncentrować się na funkcji badawczej, także jednak w powiązaniu z realizacją trzeciej misji uczelni.

Coraz bardziej zwraca się bowiem uwagę na trzecią, obok kształcenia i badań, misję uczelni – współpracę z otoczeniem. **Wyzwaniem – i jednym z celów nowej regulacji – jest w tym zakresie zdynamizowanie procesów transferu i wykorzystania wiedzy nagromadzonej w szkolnictwie wyższym i wynikające z tego przygotowanie personelu uczelni do udroźnienia procesu transferu wiedzy.** Ustawa 2.0 ma tworzyć warunki do nawiązywania ścisłych relacji szkół wyższych z przedsiębiorcami w dziedzinach kształcenia personelu, wspólnych badań, rozpowszechniania i popularyzowania wiedzy, wdrażania innowacyjnych rozwiązań – zawierać mechanizmy premiujące uczelnie realizujące usługi na rzecz innowacyjnej gospodarki, także z wykorzystaniem środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej.

Jednym z głównych celów zakładanych zmian powinno być wzmocnienie pozycji polskich szkół wyższych w świecie – w sferze badań, ale także kształcenia na poziomie od 6 do 8. Cel ten jest powszechnie wskazywany i akceptowany w środowisku, choć, jak wynika z powoływanych badań przeprowadzonych przez CBOS, szanse poprawy do 2025 r. pozycji polskich uczelni w rankingach międzynarodowych są przez jego przedstawicieli postrzegane raczej pesymistycznie (47-57%) niż optymistycznie (15-31%); można przypuszczać, że pesymizm badanych wynika ze sceptycznej oceny dotychczasowych międzynarodowych rankingów szkół wyższych i, być może, odczuwania potrzeby stworzenia nowych rankingów, obejmujących państwa europejskie (np. uczestników „procesu bolońskiego”).

Także realizacja tego celu wymaga gruntownych zmian w obszarze zarówno organizacji uczelni, jak i zarządzania nimi, jak również w mechanizmach finansowania oraz w mechanizmach awansu naukowego.

Wskazane cele mogą być zrealizowane jedynie pod warunkiem dokonania możliwie daleko posuniętej deregulacji i odbiurokratyzowania, wyznaczających na nowo pole, w którym powinna funkcjonować autonomia szkół wyższych.

W nowo stworzonych warunkach, tym większa powinna być odpowiedzialność szkół wyższych za podejmowane działania, w tym odpowiedzialność za finansową stronę działalności.

***

Plus ratio quam vis consuetudinis

Reforma nauki i akademii w Ustawie 2.0

Projekt założeń do ustawy

Prawo o szkolnictwie wyższym

Praca zbiorowa pod redakcją naukową
Arkadiusza Radwana

2. Podstawowe cele reformy

[Założenie wyjściowe] Głównym problemem polskiej nauki nie jest istnienie pewnej ilości słabych, a nawet bardzo słabych uczelni, ale brak uczelni na światowym poziomie. Mimo iż Polska jest dużym europejskim krajem, który w wielu obszarach odniósł sukces – krajem, który ma bogatą tradycję akademicką i kulturę inteligentną, międzynarodowa pozycja i osiągnięcia polskich uczelni pozostają na poziomie nieadekwatnie niskim w stosunku do wymienionych uwarunkowań wyjściowych. Odbija się to na poziomie innowacyjności polskiej gospodarki (jako jeden z czynników odpowiedzialnych za zły stan w tym obszarze).

[Cele finalne reformy]

- a) Podniesienie jakości badań naukowych.
- b) Poprawa międzynarodowej konkurencyjności polskiej nauki.
- c) Poprawa jakościowa i ilościowa w zakresie wkładu wnoszonego przez uczelnie do gospodarki (innowacje, komercjalizacja, transfer technologii) i do społeczeństwa (debata publiczna, kultura, sztuka).
- d) Poprawa w zakresie kształcenia (krytyczne myślenie, kreatywność), lepsze dostosowanie treści do wymogów rynku pracy.

[Cele instrumentalne reformy]

- a. Stworzenie konkurencyjnego rynku akademickiego, co doprowadzi do:
  - (i) efektywniejszej alokacji ograniczonych zasobów. Obecnie przedmiotem konkurencji są środki finansowe rozdysponowywane w postaci grantów krajowych (NCN, NCBiR, FNP) i międzynarodowych (ERC). Nie dotyczy to jednak głównego strumienia finansowania nauki – tj. środków przeznaczanych na dotację statutową (finansującą część etatu pracowników naukowych, obok komponentu dydaktycznego). Konkurencja o te środki, tj. konkurencja o stanowiska pracy w na uce, jest znikoma – rynek akademicki jest mało mobilny, nadto cechuje się dużą stabilnością zatrudnienia;
  - (ii) podniesienia jakości pracy naukowej, w tym doktoratów – skoro samo wypełnianie minimów stawianych naukowcom przez ustawę nie będzie gwarantowało stabilnego zatrudnienia (więcej otwartych, uczciwych konkursów, za to mniej prostych awansów), konieczne będzie dążenie do coraz większych osiągnięć, aby sprostać konkurencji;
- b. Obniżenie wieku uzyskania przez pracowników samodzielności naukowej, co doprowadzi do:
  - (i) zwiększenia autonomii i wzmocnienia pozycji (materialnej i formalnej) młodych naukowców w czasie przypadającym na szczytowy okres ich mocy twórczych, co w konsekwencji przyczyni się do większej kreatywności i produktywności naukowej;
  - (ii) poprawy mobilności, ponieważ mobilność jest zazwyczaj łatwiejsza we wcześniejszym okresie życia człowieka, niż późniejszym (z zastrzeżeniem koniecznego wzrostu uposażeń, zwłaszcza dla młodej kadry naukowej);
- c. Podniesienie umiędzynarodowienia „przychodzącego” (*inbound*), mierzonego odsetkiem cudzoziemców wśród kadry naukowej oraz studentów na polskich uczelniach, co doprowadzi do:
  - (i) złagodzenia zjawiska „drenażu mózgow”, tj. trwałego odpływu części polskich naukowców do zagranicznych uczelni i instytutów naukowych, a docelowo do odwrócenia wektora migracji, przynajmniej w niektórych dziedzinach – w głównej mierze tych, w których będą funkcjonowały polskie jednostki o znaczącym międzynarodowo potencjale zasobu wiedzy, reputacji, oddziaływaniu (nowa kategoria A – „Przełomy”). W tym celu konieczne będzie stworzenie właściwych „programów

repatriacyjnych” (powroty Polaków pracujących za granicą) oraz programów przyciągania cudzoziemców, zwłaszcza z Europy Wschodniej i Azji;

(ii) wymiany i importu dobrych praktyk, wzrostu fermentu intelektualnego, poprawy kultury krytyki naukowej, redukcji „wsobności” i obiektywizacji kryteriów oceny jakości w nauce i kształceniu.

3. Autonomia (w) akademii

[Oblicza autonomii] Autonomia w nauce ma przede wszystkim wymiar indywidualny. Tymczasem w dyskusji nad autonomią uczelni nacisk kładziony jest zazwyczaj na autonomię instytucjonalną, często rozumianą opacznie jako brak rozliczalności uczelni wobec społeczeństwa. W ramach reformy konieczne będzie przywrócenie równowagi pomiędzy dwoma kluczowymi czynnikami:

(i) autonomią i samorządnością pracowników akademickich – niezbędną do realizacji wolności naukowej;

(ii) centralizacją procesów decyzyjnych – niezbędną do efektywnego zarządzania. W obecnym systemie relacja pomiędzy tymi czynnikami jest wadliwa: autonomia akademicka stała się formą korporacjonizmu ze wszystkimi jego wadami, zaś centralizacja zarządzania dokonuje się na poziomie wydziałów, konkurujących między sobą o zasoby finansowe bez żadnych bodźców do podnoszenia jakości badań naukowych i dydaktyki.

[Samostanowienie uczelni] Ideał samorządnej, autonomicznej uczelni jest korygowany przez praktykę zarządzania uczelnią. Ustrój demokratyczny (w praktyce oligarchiczny, ze względu na przewagę starszej kadry profesorskiej, zwany też niekiedy ustrojem „feudalnym” jest niedostosowany do zarządzania nauką, gdyż po pierwsze, twierdzenia naukowe podlegają weryfikacji jakościowej, a nie ilościowej, a po drugie, znacząca mniejszość naukowców dokonuje znaczącej większości istotnych osiągnięć naukowych. Prowadzi to do nieuchronnego napięcia na linii przeciętna większość – wybitna mniejszość. W konsekwencji autonomia uczelni zarządzanej demokratycznie ulega swoistemu samoograniczeniu przez inercję i procesy „uśredniania”, co jest sprzeczne z dążeniem do doskonałości i konkurencją w nauce. Co więcej, publiczne finansowanie uczelni rodzi pytanie o rozliczalność uczelni wobec społeczeństwa (*accountability*) oraz o zakres pożądanego wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na to, czym zajmuje się akademia. Studia porównawcze ujawniają, że sukces albo poprawę efektywności uzyskały te uczelnie i te systemy szkolnictwa wyższego, w których na pytanie: „uniwersytet, czyli kto?” nie udzielono odpowiedzi zawężającej tożsamość uniwersytetu do korporacji uczonych.

[Samoorganizacja pracowników akademickich] Nowa organizacja uczelni powinna dawać pracownikom akademickim szerszą autonomię, tak, by mogli tworzyć oddolnie jednostki operacyjne (katedry, centra, instytuty). Jednostki te powinny być samorządne i prowadzić – w ramach posiadanych środków – autonomiczną gospodarkę finansową, co oznacza, że decyzje o wydatkowaniu środków na naukę podejmowane są bezpośrednio przez ludzi realizujących badania naukowe. Pracownikom naukowym i naukowo-dydaktycznym zapewniona zostaje w ten sposób swoboda zmiany afiliacji przy jednostkach operacyjnych, uzupełniona możliwością częściowego (ułamkowego) alokowania swojego zaangażowania do tych jednostek. Pozwala to z jednej strony na rzeczywistą realizację wolności akademickiej, a z drugiej – urzeczywistnia ideę „zwinnego” (*agile*) uniwersytetu, dostosowującego swoją strukturę do zmiennych potrzeb naukowych.

[Samoregulacja] Szereg kwestii dodatkowych powinno znaleźć się poza ustawą jako materia samoregulacji środowiskowej. Narzędziem takiej samoregulacji może być Kodeks Dobrych Praktyk Akademickich, stanowiący zbiór dobrych praktyk i standardów etycznych, którego treść byłaby ustalana (i periodycznie aktualizowana) przez przedstawicieli środowiska akademickiego oraz otoczenia społeczno-gospodarczego (*review panel*). Zagadnienia, które mogłyby się znaleźć w KDPA, obejmują zwłaszcza kwestie dotyczące polityki różnorodności, wyrównywania szans, praktyk rekrutacyjnych, oceny pracowników i awansów (w części wykraczającej poza ramy ustawowe), relacji ze studentami, relacji z absolwentami, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym *etc.*

***

Z PRAC SEJMU RP

W tej kadencji Sejmu, podczas obrad plenarnych, sprawy nauki i szkolnictwa wyższego były rzadko podnoszone. Zdarzyło się to ostatnio, podczas 38. posiedzenia Sejmu. W dniu 23 marca, w pierwszym dniu obrad, Marszałek Senior Kornel Morawiecki wygłosił apel „Nauka dla rozwoju”. Apel ważny i bardzo aktualny ze względu na program rozwoju kraju, a dodatkowo ze względu na toczącą się debatę o kształcie nauki i szkolnictwa wyższego. Załączamy fragment stenogramu (www.sejm.gov.pl/Sejm8nsf/stenogramy.xsp) z obrad Sejmu, obejmujący wystąpienie Kornela Morawieckiego.

Red.

Apel Marszałka Seniora Kornela Morawieckiego

Panie Marszałku! Panowie Posłowie! Bardzo proszę o wysłuchanie takiego apelu: „Nauka dla rozwoju”. Wielokrotnie rozmawiałem z moim synem Mateuszem na temat znaczenia nauki w „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”.

Nie nastąpi przełamanie pułapki średniego rozwoju bez innowacji i nowoczesnych technologii kreowanych przez naszych uczonych i polski kapitał. Oczywiście warunkiem koniecznym jest zapewnienie właściwego finansowania nauki, ale nie jest to warunek wystarczający. Równie ważne jest oparcie nauki na wartościach takich, jak prawda, rzetelność i transparentność. Dążenie do prawdy to imperatyw każdego naukowca. Nie kariera, a pasja poznawcza jest motorem odkryć i wynalazków. Transparentność można traktować jako pewien wymiar prawdy, dlatego zasługuje ona na szczególne miejsce w hierarchii wartości. Z pewnością są instytuty i uczelnie, które zachowują wysokie standardy moralne i naukowe. Są jednak niestety i takie, gdzie odważne idee oraz młodzi, zdolni naukowcy nie mają szans na rozwój. Niejawne i nieformalne powiązania z czasów PRL nadal są tam żywe.

Zwracam się zatem do państwa naukowców jako elity naszego kraju o poparcie dla idei „Nauki dla rozwoju”, o poparcie postulatów niezbędnych dla modernizacji kraju.

Zwracam się z apelem o: po pierwsze, bezwzględne podporządkowanie nauki poszukiwaniu prawdy, zgodnie z sentencją „Amicus Plato, sed magis amica veritas”, a więc propagowanie postaw nakierowanych na zachowanie wysokich standardów badań, rugowanie wszelkich przejawów prywaty w nauce.

Po drugie, zachowanie najwyższych standardów etycznych w pracy naukowej i dydaktycznej. Eliminowanie ze środowiska osób, które naruszyły zasady etyczne w nauce lub dydaktyce.

Po trzecie, oparcie instytucji naukowych na pełnej transparentności. Transparentność pracowników naukowych ma podstawowy wpływ na ich niezależność i podejmowane decyzje. W szczególności dotyczy to ujawnienia współpracy z komunistycznymi służbami oraz wszelkich powiązań grupowych, biznesowych i rodzinnych.

Po czwarte, wspieranie projektów o największym potencjale naukowym i praktycznym. Optymalne wykorzystanie środków na naukę wymaga wsparcia obszarów, które dają największe szanse na osiągnięcie sukcesów naukowych i wdrożeniowych.

Po piąte, wspieranie najzdolniejszych młodych pracowników naukowych. Znoszenie barier związanych z zatrudnieniem i wspieraniem talentów poprzez eliminowanie nieformalnych powiązań wynikających ze wskazanych poprzednio zagrożeń.

Żywię głęboką nadzieję, że środowisko naukowe w trosce o dobro Polski uczyni wszystko, by krzewić ideę „Nauki dla rozwoju” przez działania na rzecz uczynienia wspólnoty akademickiej transparentną, uczciwą i kierującą się umiłowaniem prawdy. Bardzo dziękuję za uwagę. (Oklaski)

***

Z PRAC KOMISJI INTERWENCJI KSN

Komisja Interwencji KSN

2 marca 2016 r.

Komentarz do art. 31 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych:

Pracownik ma prawo do zwolnienia od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia na czas niezbędny do wykonania doraźnej czynności wynikającej z jego funkcji związkowej, jeżeli czynność ta nie może być wykonana w czasie wolnym od pracy.

Autor: [Krzysztof W. Baran](#)
Tytuł: Komentarz do art.31 ustawy o związkach zawodowych
Stan prawny: 2016.06.15

Czynnościami doraźnymi uprawniającymi do zwolnienia od wykonywania pracy na podstawie omawianych przepisów nie są planowane z wyprzedzeniem na podstawie harmonogramu pracy organizacji posiedzenia zarządów, prezydiów oraz komisji, zakładowych i międzyzakładowych organizacji związkowych, a także innych stałych ich organów (np. sekcje, zespoły, grupy robocze). Są one bowiem codziennym i normalnym sposobem prowadzenia działalności związkowej. Powinny być zatem planowane z odpowiednim wyprzedzeniem w czasie wolnym od pracy. Obowiązek odpowiedniej organizacji pracy związkowej spoczywa na jej statutowych organach i konkretnych działaczach. Jako nadużycie prawa, niekorzystające z ochrony na podstawie [art. 8](#) k.p., należy kwalifikować planowanie normalnych (rutynowych) zebrań organów związkowych w godzinach przedpołudniowych w dni robocze. Jedynie w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności wynikających z bieżącej działalności pracodawcy (np. związanych z upadłością pracodawcy) uzasadnione jest zwolnienie pracownika w celu uczestnictwa w ramach zwołanego w trybie nadzwyczajnym posiedzeniu stałego organu związkowego. Wniosek związkowca o zwolnienie powinien zatem wskazywać konkretne okoliczności wskazujące na potrzebę wykonania niezwłocznie czynności doraźnej.

Powyższe uwagi w pełnym zakresie mają zastosowanie także do szkoleń, kursów i innych form kształcenia. Nie ma przy tym znaczenia, czy są one organizowane przez związki zawodowe czy też podmioty prowadzące działalność komercyjną oraz jaka jest ich tematyka. Wszelka aktywność szkoleniowo-informacyjna powinna być prowadzona w czasie wolnym od pracy. W szczególności długotrwałe zwolnienia na cele szkoleniowo-dydaktyczne (np. kilkudniowe) nie posiadają ustawowego przymiotu czynności doraźnej.

Jedynym wyjątkiem w tym zakresie są szkolenia w terminach niezależnych od organizacji związkowych przygotowywane przez organy administracji publicznej, np. Państwową Inspekcję Pracy.

Podobnie uważa

Autor: [Janusz Żołyński](#)
Tytuł: Komentarz do art.31 ustawy o związkach zawodowych
Stan prawny: 2014.07.31

Orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak i poglądy doktryny na temat pojęcia doraźności czynności nie są jednoznaczne. Otóż SN w wyroku z dnia 6 czerwca 2001 r. (I PKN 460/00, Prok. i Pr.-wkł. 2002, nr 12, poz. 48) stwierdził, że czynność ma charakter "doraźny", czyli niecierpiący zwłoki, jeżeli jej podjęcie w tym dniu jest niezbędne dla zachowania praw związku, jego członków lub innych pracowników, którym związek zapewnia ochronę. Z kolei niektórzy autorzy uznają (J. Piątkowski, *Uprawnienia zakładowej organizacji...*, s. 64), że zbędne jest precyzowanie tego pojęcia, gdyż jest to zagadnienie konkretnego stanu faktycznego i decydujące są tu potrzeby związku zawodowego. W tym też względzie stosując wykładnię językową, przez czynność doraźną należałoby rozumieć wyłącznie to, co nie może zostać zaplanowane, a więc ma charakter niecierpiący zwłoki **natychmiastowy, jest dorywcze, ograniczone czasowo**, przy czym nie da się określić czasu wykonywania tej

czynności. Jest to zatem czynność, która nie może być planowana czy przewidywana koniecznością jej zaistnienia. **Ponadto za czynność doraźną należałoby uznać także takie zdarzenie, na dokonanie którego związek zawodowy nie ma żadnego wpływu** (w literaturze można się spotkać z poglądem, według mnie niezastępowalnym na akceptację jako zbyt rygorystycznym, że zwolnienie nie powinno przekraczać kilku godzin (K.W. Baran, *Komentarz do ustaw o związkach zawodowych, o organizacjach pracodawców, o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, o zwolnieniach grupowych*, Gdańsk 2004, s. 127).

Stosowanie wykładni językowej nie daje jednak możliwości właściwej interpretacji tego przepisu. Z tego też względu wyrażam pogląd, że winno się stosować wykładnię celowościową, tzn. ustalać znaczenie normy prawnej z uwagi na jej cel (polityczny, gospodarczy, wychowawczy itp.), uwzględniając warunki i kontekst społeczno-polityczny. Konkretnie bowiem okoliczności będą przesądzały o tym, czy pracodawca ma obowiązek udzielić takiego zwolnienia pracownikowi, czy też uprawniona będzie jego odmowa. Stąd też obowiązek udzielenia zwolnienia nie może być ujmowany w kategoriach ogólnych, lecz musi być za każdym razem indywidualnie badany przez pracodawcę. Nie można uznać za wykonywanie czynności doraźnej szkolenia, w którym biorą udział wyznaczeni członkowie związku zawodowego (B. Cudowski, *Doraźne zwolnienia od pracy pracowników pełniących funkcje związkowe*, PiZS 2004, nr 8, s. 28). Należy uznać, że regułą w tym zakresie powinno być takie postępowanie związków zawodowych, że **szkolenia winny odbywać się poza czasem pracy** (J. Żołyński, *Zwolnienie działacza związkowego z obowiązku świadczenia pracy w celu dokonania czynności doraźnych*, MPP 2013, nr 10, s. 517). W przypadku szkolenia, które w szerokim tego słowa znaczeniu organizowane jest przez związek, działacz związkowy z reguły jest informowany z dużym wyprzedzeniem o terminie i czasie tego szkolenia, tym bardziej, jeżeli szkolenie to ma charakter wyjazdowy (odbywa się poza siedzibą zakładu pracy). Nie można jednak wykluczyć sytuacji, że szkolenie może mieć charakter nadzwyczajny. Okoliczność taka może mieć miejsce tylko w wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych organizacyjnie, gdy może zachodzić konieczność przeprowadzenia szkolenia w godzinach pracy. Z sytuacją taką możemy mieć do czynienia wtedy, jeżeli szkolenie odbywałoby się na terenie zakładu pracy i byłoby prowadzone przez wykładowcę, który może przeprowadzić je wyłącznie w czasie pracy. W takich okolicznościach można uznać, iż czynność taka ma charakter „zobowiązujący” pracodawcę do zwolnienia pracownika ze świadczenia pracy.

To tyle uwag i komentarzy na temat doraźnej czynności. Wydaje nam się, że sporo może tu pomóc uzasadnienie zwolnienia dla dokonania czynności doraźnej w godzinach pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia jak i chęć wzajemnej współpracy ze strony związku i pracodawcy.

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

SOLIDARNOŚĆ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: knsn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/knsn>

L.p. 09/W/17

Warszawa, dn. 24.02.2017 roku

Szanowna Pani Maria Kalczyńska Przewodnicząca Zakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Opolskiej

Szanowna Pani Przewodnicząca,

W nawiązaniu do Pani prośby informuję, że Komisja Interwencji KSN NSZZ „Solidarność” reprezentuje następujący pogląd w poruszanej sprawie:

Zgodnie z art. 61 ust. 7 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym w posiedzeniach senatu uczelni publicznej uczestniczą, z głosem doradczym m.in. przedstawiciele związków zawodowych działających w tej uczelni, po jednym z każdego związku. Zapis ten powtórzony jest w § 14 pkt. 6 statutu Politechniki Opolskiej.

Jednakże w ustawie o związkach zawodowych w art. 26 pkt. 2 mówi się, że do zadań organizacji związkowej należy w szczególności zajmowanie stanowiska wobec pracodawcy w sprawach dotyczących zbiorowych interesów i praw pracowników, a wynagrodzenia pracowników do takich praw i interesów należą i stanowią znaczącą pozycję w budżecie każdej uczelni, stąd udział związków zawodowych już na etapie prac komisji budżetowej byłby wskazany, żeby uniknąć przeciągających się dyskusji czy niedomówień na senacie.

Ponadto art. 28 ustawy o związkach zawodowych daje prawo związkom zawodowym domaganie się informacji dotyczących warunków pracy i zasad wynagradzania, i choćby z tego tytułu opinia związku na poziomie komisji wydaje się cenna jeszcze przed postawieniem sprawy budżetu na Senacie.

Poniżej zamieszczamy fragment komentarza Krzysztofa Barana do w/w art.26 ustawy o związkach zawodowych, który może też być wykorzystany do uczelni w kwestiach budżetowych.

Autor: Krzysztof W. Baran
Tytuł: Komentarz do art.26 ustawy o związkach zawodowych
Stan prawny: 2016.06.15

4. Zgodnie z postanowieniami art. 26 pkt 2 u.z.z. zakładowa organizacja związkowa jest uprawniona do zajmowania stanowiska wobec pracodawcy i organów samorządu załogi w sprawach dotyczących zbiorowych praw i interesów pracowników. Stąd też w przedsiębiorstwach państwowych, gdzie ów samorząd funkcjonuje, konsultacją związkową objęte są uchwały ogólnego zebrania pracowników albo rady pracowniczej w sprawach:

- statutu przedsiębiorstwa,
- podejmowanych i prowadzonych inwestycji,
- wyrażenia zgody na utworzenie lub przystąpienie przedsiębiorstwa do spółki prawa handlowego lub innej struktury organizacyjnej, jak również w sprawie wystąpienia z takiej struktury,
- łączenia i podziału przedsiębiorstw,
- zakładowego budownictwa mieszkaniowego i socjalnego,
- zmiany kierunku działalności przedsiębiorstwa,
- podziału na fundusze wygosparowanego dochodu pozostającego w dyspozycji przedsiębiorstwa oraz zasad wykorzystania tych funduszy,
- klubów techniki i racjonalizacji,
- podziału zysku przeznaczanego dla załogi,
- wniosku o komercjalizację bądź prywatyzację przedsiębiorstwa.

We wskazanych powyżej kategoriach spraw związki zawodowe mają tylko uprawnienia opiniodawcze. Stąd też organy samorządu nie są związane merytorycznym stanowiskiem reprezentowanym przez związki, mają jednak obowiązek się z nim zapoznać. Nie ma też przeszkód normatywnych, żeby w innych kwestiach, leżących w gestii samorządu, związki zawodowe wyraziły swą opinię, jeżeli dotyczy ona praw i interesów pracowników. Analogiczna dyrektywa odnosi się do decyzji podejmowanych przez dyrektora przedsiębiorstwa. Mam nadzieję, że powyższe uwagi pozwolą Państwu wykazać słuszność Waszych żądań.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

***

SEKRETARIAT NAUKI I OŚWIATY

Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”

National Science and Education Employees' Secretariat of NSZZ „Solidarność”

Gdańsk, 27.02.2017 r.

L.dz. S-33/2017

Pani Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej
Al. Szucha 25
00-918 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

wprowadzane w ostatnim czasie przez rząd Prawa i Sprawiedliwości reformy - w tym sytemu edukacji - spotkały się u większości pracowników oświaty zrzeszonych w NSZZ „Solidarność” z akceptacją konieczności przeprowadzenia zmian. Od samego początku, po zaprzysiężeniu ekipy rządowej, włączyliśmy się w nurt pracy nad propozycjami sanacji w oświacie. Dlatego też, podczas wielu spotkań z kierownictwem Ministerstwa Edukacji Narodowej, w licznych pismach i opiniach aktów prawnych, przedstawiliśmy szereg postulatów dotyczących projektowanych przemian.

Z perspektywy ostatniego roku z przykrością stwierdzamy, że wiele z naszych propozycji zostało zignorowanych, wiele postulatów nie zostało wziętych pod rozwagę. Zdarzały się również nader częste przypadki, że mimo wcześniejszych ustaleń w sprawach rozwiązań dla pracowników edukacji, jako partner społeczny zostaliśmy wręcz oszukani. Sytuacja ta powoduje narastające niezadowolenie i frustracje członków NSZZ „Solidarność” z postępów współpracy.

Dlatego też, biorąc powyższe pod uwagę, a także powodowani narastającą presją członków zrzeszonych w Krajowym Sekretariacie Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”, ponawiamy nasze postulaty i oczekujemy wyjścia im naprzeciw. A dotyczą one:

- 1) gwarancji poziomu wynagradzania nauczycieli,
- 2) rekonstrukcji systemu płac, który uwzględniałby mechaniczny automatyzm w jego kształtowaniu z uwzględnieniem obiektywnych wskaźników makroekonomicznych (przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej),
- 3) urealnienia uposażeń pedagogów do rzeczywistych kwot przez nich otrzymywanych, wyłączenia niektórych składników kształtujących obecnie tzw. „średnie wynagrodzenie nauczycieli” na poszczególnych stopniach awansu, które łączą z innymi „świadczeniami wynikającymi ze stosunku pracy ...” (art. 30 ust.1 pkt 4 KN). Do składników tych zaliczyć należy dodatki: wynikające z pełnienia funkcji kierowniczych, dla nauczycieli doradców metodycznych i konsultantów, dodatkowe wynagrodzenie roczne, odprawy emerytalno-rentowe oraz odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy, a także wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe,

- 4) zagwarantowania systemu osłonowego dla zwalnianych pracowników oświaty w okresie wdrażania reformy,
- 5) przywrócenia systemu emerytalnego dla nauczycieli, na zasadach obowiązujących przed 1 stycznia 2009 roku, dla kobiet urodzonych w latach 1961-1966 i mężczyzn urodzonych w latach 1956-1961 z 30-letnim okresem zatrudnienia, w tym 25 lat pracy o szczególnym charakterze wg Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30 września 2016 roku, co pozwoliłoby w pewnym zakresie przywrócić prawa nabyte, a nade wszystko częściowo odbudować zaufanie obywatela do państwa,
- 6) zmian w systemie finansowania oświaty, w tym odrębnego finansowania placówek prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego,
- 7) ujednolicenia przepisów dotyczących nagród jubileuszowych nauczycieli, zrównując je do rozwiązań obowiązujących pracowników samorządowych,
- 8) wprowadzenia standardów zatrudnienia nauczycieli,
- 9) zaliczania godzin ponadwymiarowych do wymiaru zatrudnienia,
- 10) wpisanie pensum dydaktycznego nauczycieli specjalistów do tabeli w art. 42. ust.3 ustawy KN oraz określenie standardów ich zatrudnienia (również dla nauczycieli bibliotekarzy),
- 11) wprowadzenia jednoznacznego i niebudzącego wątpliwości zmiany zapisu kontrowersyjnego już art. 42 ust. 2 pkt 2 KN,
- 12) doprecyzowania i poszerzenia przepisów dotyczących wyposażenia stanowisk pracy nauczycieli (art. 29 KN),
- 13) ujednolicenia czasu zajęć specjalistycznych i zajęć rozwijających uzdolnienia oraz zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacji (45' a 60'),
- 14) uporządkowania finansowania doskonalenia zawodowego (art. 70a KN) poprzez wtórne rozdysponowanie niewykorzystanych w danym roku środków finansowych lub ich przekazania na rok następny (celem uniknięcia sztucznych zwrotów do budżetów samorządów). Wprowadzenia zakazu przeznaczania tych środków na organizację doradztwa metodycznego dla nauczycieli prowadzonego przez placówki doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (za wyjątkiem przypadków określonych w art. 70a ust. 1a KN), przeznaczania wyodrębnionych kwot (niewspółmiernie wyższych) tylko do dyspozycji zespołów dyrektorskich,
- 15) uporządkowania finansowania pomocy zdrowotnej (art. 72. KN) poprzez określenie 0,3 % odpisu na ten cel,
- 16) uporządkowania i uregulowania czasu i czynności, do których wykonywania nauczyciel może być zobowiązany w czasie wakacji, a które dotyczą rekrutacji,
- 17) zrównania statusu asystenta nauczyciela i nauczyciela wspomagającego z pozycją innych nauczycieli,
- 18) uregulowania (zrównania) czasu pracy nauczycieli w klasach „zerowych” w szkołach jak dla pracowników w placówce feryjnej,
- 19) rzeczywistego wzmocnienia roli kuratorów oświaty poprzez zmianę parytetów komisji konkursowych na dyrektorów szkół i placówek oświatowych oraz wprowadzenia zapisu, że arkusz organizacji szkoły i przedszkola zatwierdza organ prowadzący po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny,
- 20) tajnego zasięgnięcia opinii w sprawach personalnych dotyczących powierzania i odwoływania ze stanowisk kierowniczych oraz tajnego wyboru przedstawicieli do komisji konkursowych na dyrektorów,
- 21) przywrócenia uprawnień z KN dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, którzy je utracili.

Jednocześnie wnosimy o protokołowanie wszystkich naszych spotkań.

Z poważaniem

Przewodniczący Sekretariatu Nauki i Oświaty
(-) Ryszard Proksa

Siódma rocznica katastrofy w Smoleńsku

Ten rok to 77. rocznica zbrodni katyńskiej. Ze zbrodnią katyńską nierozdzielnie jest związana tragedia smoleńska. Zamieszczamy wspomnienie o naszej koleżance pani dr Teresie Walewskiej-Przyjałkowskiej, która zginęła w Smoleńsku, w katastrofie samolotu prezydenckiego. Red.

Wspomnienia o śp. Teresie Marii Barbarze Walewskiej-Przyjałkowskiej

Halina Kurpińska

Panią śp. Teresę Marię Barbarę Walewską-Przyjałkowską poznałam pod koniec lat 90. w warszawskim mieszkaniu księdza prałata Zdzisława Jastrzębiec Peszkowskiego. Było to miejsce spotkań wielu ludzi ceniących działalność Księdza Prałata i tych, którzy chcieli go poznać. Wszystkich nas łączył jeden temat – Katyń i wspólne działania na rzecz Prawdy i Pamięci o Katyńskiej Zbrodni.

Pani Teresa przyszła prosić Księdza o pomoc w odnalezieniu śladów obrazu Matki Boskiej Zwycięskiej, namalowanego w 1940 r. przez por. Michała Siemiradzkiego w sowieckim obozie jenieckim w Kozielsku.

Jako prezes Stowarzyszenia Krzewienia Kultu Świętego Andrzeja Boboli była organizatorem pielgrzymek do miejsc działalności św. Andrzeja na terenie Polski, Litwy i Białorusi. Opowiadała uczestnikom o wielkim patriotyzmie łączącym kolejne pokolenia Polaków, dla których wzorem był św. Andrzej. Pragnęła połączyć w jeden historyczno-religijny wątek męczeństwo Świętego Andrzeja i męczeńską śmierć polskich oficerów w Katyniu. Zdaniem warszawskich oo. jezuitów, a więc także i Teresy, było to niezwykle ważne dla dalszego rozwoju kultu św. Andrzeja.

Ojcowie jezuita wiedzieli, że w Londynie w polskim kościele pw. Św. Andrzeja Boboli znajduje się płaskorzeźba Matki Boskiej Zwycięskiej, która także powstała w 1940 r. w Kozielsku, wykonana przez por. Zielińskiego. Pani Teresa dotarła do informacji, że w obozie powstał jeszcze jeden obraz, wykonany z drugiej połowy tej samej deski, namalowany przez por. Michała Siemiradzkiego; znajduje się w prywatnych rękach nie wiadomo gdzie. Teresa podjęła się odnalezienia obrazu i rozpoczęła poszukiwania w Londynie. Wkrótce odkryła, że ślady prowadzą na warszawską Starówkę do mieszkania księdza prałata Peszkowskiego, jeńca Kozielska, który otaczał obraz czcią, codzienną modlitwą i troską od sierpnia 1977 roku. Pamiętam jej wielkie wzruszenie i ły radości na widok obrazu. Dane Jej przez oo. jezuitów zadanie wykonała, a w 2002 roku odbyła się uroczysta intronizacja Obrazu Matki Boskiej Kozielskiej w Sanktuarium Świętego Andrzeja Boboli na Mokotowie.

Teresa zaczęła przychodzić na Dziekanię coraz częściej. Darzyła Księdza Prałata wielkim szacunkiem, ogromnie podziwiała jego oddanie sprawie Katynia i wieloletnie starania o upowszechnienie Pamięci i Prawdy o Zbrodni Katyńskiej. Szybko dołączyła do grona współpracowników Księdza Prałata. Była uroczą panią, która z pięknym uśmiechem i siłą lokomotywy potrafiła realizować sprawy, które uznała za ważne.

To Ona rozpoczęła promowanie kandydatury Księdza do pokojowej nagrody Nobla. Ksiądz Prałat początkowo bardzo niechętny, dał się przekonać, że będzie to doskonała okazja do głośnego mówienia o Katyniu, do przypomnienia Polsce i światu, że ta zbrodnia wydarzyła się naprawdę, że dotąd nie została nazwana ludobójstwem i że nie ukarano jej sprawców!!

Teresa rozesała w polonijnej prasie informacje o rozpoczęciu starań o tę nominację. Słowa poparcia przyszły dosłownie z całego świata: ze Stanów, Kanady, Europy, Argentyny, Japonii, Australii i Nowej Zelandii, wiele tysięcy listów.

26 stycznia 2006 r. Sejm RP przez aklamację przyjął uchwałę popierającą kandydaturę księdza Zdzisława Jastrzębiec Peszkowskiego do pokojowej nagrody Nobla.

Teresa za zgodą Księdza i w jego imieniu w 2006 r. przygotowała Międzynarodową Konferencję Katyńską „Prawda, Pamięć, Tożsamość Katynia i Golgoty Wschodu”, która odbyła się pod patronatem Marszałka Sejmu Marka Jurka w Sali Kolumnowej Sejmu RP 28 września 2006 roku. W konferencji wzięło udział wielu znakomitych prelegentów z kraju i zagranicy. Ksiądz Prałat ocenił ją pozytywnie i ustalił, że takie konferencje będziemy organizować co 3 lata.

Następną konferencję Teresa zorganizowała w grudniu 2009 r. w Galerii Porczyńskich, już po śmierci Księdza Prałata. Konferencja została powtórzona w marcu 2010 r. na Jasnej Górze, kilkanaście dni przed katastrofą smoleńską.

Konferencja Smoleńska. Częstochowa 2010

Po śmierci Księdza Prałata w październiku 2007 r. Teresa podjęła się prowadzenia Fundacji. Dla Fundacji „Golgota Wschodu” nastaly trudne czasy, przede wszystkim trzeba było znaleźć nową siedzibę. Teresa zwróciła się z prośbą o pomoc do wieloletniego przyjaciela Księdza Prałata, pana Ryszarda Kaczorowskiego – ostatniego Prezydenta II Rzeczypospolitej, który jeszcze wiele razy wspierał naszą fundację dobrą radą i pomocą.

Teresa z wielkim oddaniem prowadziła Fundację, równolegle kontynuując prace w Stowarzyszeniu. Potrafiła zajmować się kilkoma sprawami jednocześnie. Wyjazd do Wrocławia do Polskiego Gniazda, na Jasną Górę, na Święty Krzyż, czy do szkoły, której patronem jest Ksiądz Prałat, to były dla niej zawsze bardzo ważne cele podróży. Pamiętam Jej wielką akcję, kiedy na Świętym Krzyżu jakieś roboty budowlane groziły przesunięciem postawionych tam z inicjatywy Księdza Prałata trzech Krzyży Katyńskich. Ojcowie z klasztoru Świętego Krzyża prosili o pomoc. Teresa zwróciła się o wsparcie do prezydenta Kaczorowskiego i Krzyże stoją, nie

Z odnowionym obrazem św. Andrzeja

przesunięto ich, zmieniono plany zagospodarowania terenu i kompleks turystyczno-gastronomiczny wybudowano w innym miejscu!

W kilka lat później na Świętym Krzyżu Ojcowie wmurowali w bocznej kaplicy trzy tablice epitafijne poświęcone osobom zasłużonym dla klasztoru – ofiarom katastrofy smoleńskiej. Jedna z tablic jest poświęcona Teresie.

Przytoczę jeszcze jedno wspomnienie o Teresie. Wiosną 2009 roku, w czasie kolejnej pielgrzymki śladami św. Andrzeja, Teresa odwiedziła pewną parafię za naszą wschodnią granicą. Był tam bardzo stary obraz św. Andrzeja, którego dzieje opowiedział Księdzu Prałatowi kilka lat wcześniej proboszcz tej parafii. Jak głosi łaciński napis umieszczony pod postacią Świętego, obraz został namalowany na blasze i umieszczony w kościele w dniu 15 maja 1857 roku. W późniejszych latach losy obrazu na blasze były nieznane, miejscowi opowiadali, że stał się własnością pewnego towarzysza sekretarza, który trzymał go przy piecu jako zabezpieczenie podłogi przed pożarem. Towarzysz sekretarz odstąpił wizerunek świętego polskiemu księdzu w zamian za spirytus. Na blasze osmolonej i zniszczonej znajdowały się ślady po gwoździach i uderzeniach siekiery. Teresa przewiozła ten obraz przez granicę do Warszawy, na własny koszt odrestaurowała, opłaciła także wykonanie kilku komputerowych kopii. W październiku 2009 r. odnowiony wizerunek Świętego Patrona Polski powrócił do swojej parafii. Jako osoba wspierająca Teresę w trudach powrotnej podróży blaszanego wizerunku św. Andrzeja jestem szczęśliwą posiadaczką jednej z kopii.

Wspólna praca bardzo nas do siebie zbliżyła, dużo rozmawialiśmy nie tylko o Fundacji, czasem wspominaliśmy różne epizody z własnego życia. Pamiętam jak kiedyś opowiedziała mi o swojej ulubionej modlitwie. To modlitwa do Matki Boskiej „Pod Twoją obronę”. W czasie wojny mama wysłała jej w kołnierz ubrania karteczkę ze słowami tej modlitwy. Wtedy czuła się bezpieczna, była przekonana, że to modlitwa uratowała jej życie w czasie powstania. Pokazała mi kiedyś tę poślódkę karteczkę, schowaną w książce razem z obrazkiem Matki Boskiej.

Teresa miała w domu na Mokotowie wiele rodzinnych pamiątek. Jej mieszkanie przypominało raczej archiwum lub muzealny magazyn. Było tam mnóstwo książek, obrazów, notatek, płyt i różnych dokumentów, a Ona zawsze umiała się w tym poruszać i szybko znaleźć potrzebną rzecz, co niezmiennie budziło mój podziw.

Kiedy dowiedziała się, że jest dla Niej miejsce w samolocie do Smoleńska w kwietniu 2010 roku, wpadła w euforię. Ten wyjazd stał się Jej wielkim marzeniem. Wspólny lot z prezydentem Lechem Kaczyńskim, z prezydentem Ryszardem Kaczorowskim oraz pozostałymi członkami delegacji to był dla niej wielki zaszczyt. Kilkanaście godzin, najważniejszych – jak wtedy mówiła – w jej życiu, traktowała jak ogromne wyróżnienie za Jej pracę dla Księdza w naszej Fundacji.

Przez dwa i pół roku kładąc kwiaty na grobie śp. Teresy, nie wiedziałam, że kładłam je również dla pani Anny Walentynowicz. Nie jestem pewna, gdzie tak naprawdę jest pochowana Teresa, ale gdziekolwiek jest: **Wieczny odpoczynek racz jej dać Panie... i wieczną miłość... i wieczną radość...**

Halina Kurpińska

***

Dziękuję Pani Halinie Kurpińskiej, prezes Fundacji Golgota Wschodu, za nadesłane wspomnienie o Teresie Walewskiej-Przyjałkowskiej oraz za udostępnienie zdjęć ze zbiorów Fundacji.

Z panią dr inż. Teresą Walewską-Przyjałkowską pracowaliśmy na tym samym Wydziale Samochodów i Maszyn Roboczych Politechniki Warszawskiej. W latach siedemdziesiątych mijając się na korytarzach Wydziału wymienialiśmy zdawkowe „dzień dobry”. Pani doktor wyróżniała się swoim wyglądem i było to coś więcej niż nienaganna elegancja.

Pod koniec lat osiemdziesiątych zaczęliśmy dzielić się swoimi opiniami o sytuacji w kraju. Z czasem te rozmowy stały się pogawędkami na różne tematy. Oczywiście także o św. Andrzeju Boboli, o II wojnie światowej. Chyba zaprzyjaźniliśmy się. W latach dziewięćdziesiątych Teresa włączyła się w działalność na rzecz prawdy o Katyniu. To dzięki Niej poznałem ks. Zdzisława Peszkowskiego i uczestniczyłem w dwóch Konferencjach Katyńskich. Dzieliła się problemami ze swej działalności. Jednym z miejsc pogawędek była cukierenka przy Sanktuarium Świętego Andrzeja Boboli. Wtedy, w kwietniu, umawialiśmy się na spotkanie po jej powrocie z kolejnej wyprawy do Katynia. Leciła tam samolotem, razem z prezydentem Lechem Kaczyńskim.

Janusz Sobieszczański

WYBRANE WYDARZENIA

Luty 2017

3 lutego. Na Malcie odbywa się nieformalny szczyt UE.

Kraj elektryzuje *news*: „Premier rządu Beata Szydło nie chce przyjąć 10 sierot z Aleppo”!!! Internauci protestują. Aktorka Maja Ostaszewska pisze do pani premier na portalu internetowym: „*Ciągle myślę o dziesięciu sierotach wojennych z Syrii, które chciał przyjąć Sopot i prezydent Jacek Karnowski i któremu Rząd nie dał na to zgody... . Pani Premier czy naprawdę wierzy Pani w to że tych **dziesięcioro dzieci okaleczonych fizycznie i psychicznie, dzieci które już nigdy nie zobaczą swojej mamy i taty, które na zawsze będą naznaczone traumą wojny, jak każde inne dziecko na świecie wciągnięte w walki dorosłych. Wojny których nie rozumieją i których stają się tragicznymi ofiarami.... Czy naprawdę uważa Pani że te dzieci są i mogą być zagrożeniem?!*** Tomasz Lis pisze: „Proszę o publiczne protestowanie przeciw decyzji polskiego rządu, wymierzonej w syryjskie sieroty” – czytamy na Twitterze.

Powoli docierają wyjaśnienia tej sytuacji. Prezydent Sopotu chce sprowadzić nie sieroty, a dziesięć rodzin z Aleppo. W piśmie skierowanym do premier rządu nie informuje o szczegółach. Zwraca się o zgodę na sprowadzenie emigrantów do Sopotu.

7 lutego. Do Polski z oficjalną wizytą przybyła kanclerz Niemiec Angela Merkel. W programie wizyty były spotkania z Premier Rządu RP Beatą Szydło, z Prezydentem RP Andrzejem Dudą, z Prezesem PiS, z przedstawicielami partii opozycyjnych: PO i PSL, a także krótkie spotkanie z przedstawicielami mniejszości niemieckiej. Na spotkaniu z premier Beatą Szydło omawiano szereg ważkich tematów: wzmocnienie wschodniej flanki NATO, wzmocnienie roli parlamentów narodowych, współpraca z nową administracją Stanów Zjednoczonych; mówiono też o reformie UE, o ograniczeniu emisji CO₂, o wstrzymaniu budowy rurociągu Nord Stream 2, o polskiej mniejszości w Niemczech, o bliższej współpracy gospodarczej Niemiec i Polski.

Podczas rozmowy prezydent Andrzej Duda wskazywał na konieczność utrzymania jedności UE i likwidacji barier rozwojowych. Spotkanie z PO i PSL odbyło się w Ambasadzie Niemiec. Grzegorz Schetyna odniósł się do kryzysu migracyjnego, omawiał także sytuację Trybunału Konstytucyjnego oraz perspektywę dalszego funkcjonowania Donalda Tuska w Radzie Europejskiej. Spotkanie z Prezesem PiS Jarosławem Kaczyńskim odbyło się w hotelu Bristol. Głównym tematem rozmowy była przyszłość Unii Europejskiej. Pracowita wizyta zakończyła się w godzinach wieczornych, obiadem w Łazienkach Królewskich.

8 lutego. Premier Rządu RP Beata Szydło składa oficjalną wizytę w Holandii.

10 lutego. W Oświęcimiu podczas przejazdu kolumny samochodów rządowych dochodzi do wypadku. Prawdopodobnie młody kierowca cinquecento wymusił na kierowcy citroena, w którym podróżowała premier rządu, gwałtowną reakcję, w wyniku której samochód uderzył czołowo w drzewo. Beata Szydło doznała obrażeń klatki piersiowej. Bardziej uszkodzony był pracownik BOR. Osoby uszkodzone przewieziono do szpitala.

15 lutego. PO organizuje w Oświęcimiu zebranie w sprawie naruszenia przez PiS państwa prawa. Formułowane są zarzuty, że w stosunku do młodego kierowcy cinquecento nie zastosowano postępowania wymaganego prawem. PO zaoferowało pomoc prawną. 25 lat temu powstała grupa Wyszehradzka.

17 lutego. Premier Rządu RP Beata Szydło opuściła szpital. W dniu 23 lutego przewodniczyła obradom Rządu. Przyjęto projekt ustawy reformujący służbę zdrowia. Wicepremier Jarosław Gowin nie popiera tego projektu.

22 lutego. Sejm odrzucił wniosek o odwołanie Marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego.

25 lutego. KOD i opozycja przeciwko reformie sądownictwa. Prezes Sądu Najwyższego, narzekając na zarobki sędziów oświadczyła, że za 10 tysięcy zł to dobrze można żyć tylko na prowincji.

75 lat temu w Anglii została sformowana I dywizja pancerna dowodzona przez gen. Stanisława Maczka. Po zakończeniu wojny gen. S. Maczek pracował jako barman. Zmarł w 1994 roku. Został pochowany na cmentarzu żołnierzy polskich w Holandii, w Bredzie.

26 lutego. Popełniono pomyłkę przy wręczaniu Oscara za najlepszy film.

27 lutego. Poinformowano, że w Polsce zarobki kobiet są niższe o 7% od zarobków mężczyzn. Angela Merkel składa wizytę w Stanach Zjednoczonych.

Marek Dekan przedstawiciel Singer Axel Springer (wydawca wielu czasopism: „Newsweek”, „Przegląd Sportowy”, „Sport”, „Komputer Świat”, „Auto Świat” i wielu serwisów internetowych, a także udziałowiec w „Dzienniku Gazety Prawnej” 49%) instruuje polskich dziennikarzy i oczekuje od nich krytycznej oceny polskiego rządu.

28 lutego. Reorganizacja służby skarbowej. Powołano Krajową Administrację Skarbową.

Rząd RP zamierza zgłosić kandydaturę Jacka Saryusz-Wolskiego na stanowisko przewodniczącego Rady Europejskiej. Brak poparcia dla kandydatury Donalda Tuska, obecnego przewodniczącego Rady Europejskiej, Rząd uzasadnia brakiem neutralności w odniesieniu do sytuacji politycznej w Polsce. D. Tusk wspierał totalną opozycję, dążącą do przyspieszonego przejścia władzy w Polsce. Przywoływane jest jego wystąpienie we Wrocławiu w okresie próby puczu inicjowanego przez posłów opozycji.

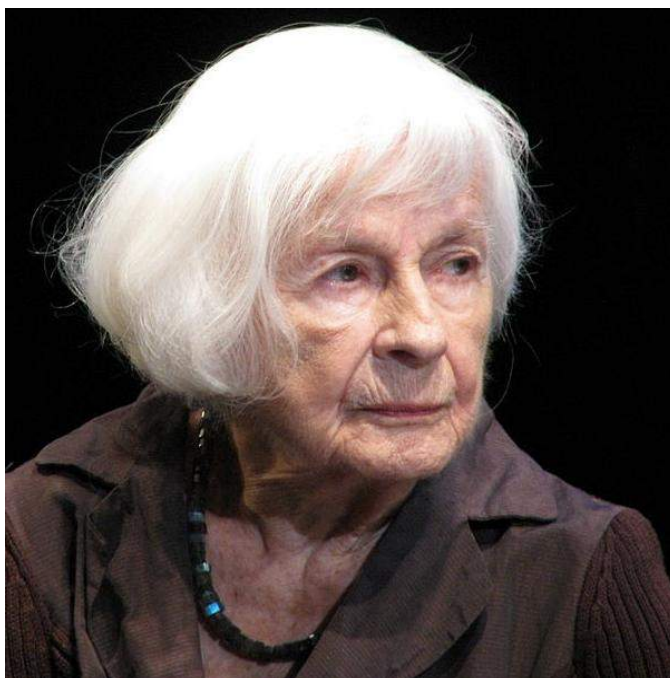
Pogrzeb Danuty Szaflarskiej. Zmarła w wieku 102 lat. Pamiętamy ją od czasu wyświetlenia filmu „Zakazane piosenki”. W okresie okupacji była łączniczką AK.

(Foto:

[https://commons.](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:2013.05.12._)

[wikimedia.org/wiki/File:2013.05.12._](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:2013.05.12._)

Fot. Mariusz Kubik)

Marzec 2017

1 marca. Święto Żołnierzy Wyklętych.

4 marca. Polscy skoczkowie narciarscy wywalczyli złoty medal Mistrzostw Świata w rywalizacji drużynowej.

8 marca. Dzień Kobiet. Protest feministek przeciwko łamaniu praw kobiet w Polsce. Domagają się prawa do aborcji, nieograniczonego dostępu do antykoncepcji.

9 marca. Szczyt Unii Europejskiej. Na stanowisko Przewodniczącego Rady Europejskiej zostaje ponownie wybrany Donald Tusk. Wszystkie kraje członkowskie poza Polską poparły jego kandydaturę. Nie wyrażono zgody na zaprezentowanie się kandydatów. Wybór kandydata nie zgłoszonego przez kraj,

z którego pochodzi, jest precedensem. Polska nie przyjęła konkluzji tego szczytu. W jednej z dyskusji prezydent Francji Francois Hollande powiedział: „Wy macie zasady, my mamy fundusze europejskie”. W Warszawie będzie siedziba Europejskiej Straży Granicznej (FRONTEKS).

10 marca. Platforma Obywatelska zapowiedziała, że wystąpi o dymisję rządu.

11 marca. W Rotterdamie doszło do zamieszek. Wywołane zostały decyzją holenderskich władz zakazującą wjazdu tureckiego ministra spraw zagranicznych, a także problemami tureckiej pani minister do spraw rodziny, której uniemożliwiono dotarcie do konsulatu tureckiego. Ministrowie mieli propagować przed zbliżającym się głosowaniem, zapowiadane zmiany ustrojowe w Turcji. (Turcy zamieszkujący w krajach europejskich posiadają podwójne obywatelstwo.)

15 marca. Zmarł Wojciech Młynarski, niezapomniany poeta i artysta kabaretowy.

17 marca. W Baden-Baden rozpoczynają się dwudniowe obrady ministrów finansów i szefów banków centralnych najbogatszych gospodarek świata, G20. Po raz pierwszy zaproszono przedstawiciela Polski. Polskę reprezentuje wicepremier Mateusz Morawiecki.

Muzeum Kapitołińskie. Tu podpisano 25 marca 1957 roku pierwszy Traktat Rzymski.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Traktaty_rzymskie

18 marca. W Sopocie odbyło się posiedzenie Rady KSN (str. 4).

26 marca. Polscy skoczkowie narciarscy zdobyli Puchar Narodów.

Demonstracje opozycjonistów w Białorusi i Rosji.

27 marca. W Rzymie trwają uroczystości 60. rocznicy podpisania Traktatu Rzymskiego. Przywódcy 27 państw Unii Europejskiej i przywódcy instytucji UE podpisali Deklarację Rzymską. Deklaracja ta uwzględnia propozycje wniesione przez Polskę i pozostałe kraje Grupy Wyszehradzkiej. Propozycje te to: niepodzielność UE (brak podziału na dwie prędkości), integralność wspólnego rynku, zwiększenie znaczenia parlamentów narodowych, polityka obronna oparta o NATO.

29 marca. Konsulat polski w Łucku został ostrzelany z granatnika. Na szczęście nie było ofiar. To kolejna prowokacja godząca w dobre relacje pomiędzy Polską i Ukrainą.

Kwiecień 2017

3 kwietnia. Zamach bombowy w metrze petersburskim. Zginęło 10 osób, wiele osób zostało rannych. Prokuratura wojskowa badająca katastrofę w Smoleńsku postawiła nowe zarzuty trzem rosyjskim kontrolerom lotu naprowadzającym na lotnisko polski samolot rządowy.

4 kwietnia. W północno-zachodniej Syrii, na terenach zajętych przez rebeliantów doszło do ataku chemicznego. Zginęło ponad 100 osób, w tym dzieci. Przypuszcza się, że ataku dokonały wojska syryjskie.

7 kwietnia. W Sejmie rozpatrywano, złożony przez PO wniosek o konstruktywne wotum nieufności. Jako kandydata na premiera zgłoszono Grzegorza Schetynę.

Zdaniem G. Schetyny obecny rząd to grupa amatorów i cwaniaków. Zdemontowano demokrację i system prawny. Uprawiana jest autorytarna polityka, tak jak w dyktatorskiej Rosji. Dokonuje się najcięższa zbrodnia – odwraca się Polskę od zachodu nieuctwo i arogancja. Brak wiedzy o gospodarce. Rabunkowa gospodarka. PiS to stan umysłu, pazerność. Zarysował program PO: przywrócimy rządy konstytucyjne, zmienimy ustawy, które narzucił PiS, zbudujemy Polskę małych ojczyzn, samorządom oddamy podatki, zlikwidujemy urzędy wojewódzkie, zlikwidujemy bolszewicką centralizację.

Ryszard Petru (Nowoczesna) poparł wniosek o wotum nieufności. Wskazywał, że polska armia jest na kolanach, że trąbiąc o patriotyzmie Polska podporządkowuje się Rosji. Zapowiedział wspólną walutę euro. Stwierdził, że po przejściu władzy: „Rozliczymy was”, „Będziecie sądzeni”.

Władysław Kosiniak-Kamysz (PSL) także poparł wniosek o wotum nieufności. Uważa, że nawet dobre inicjatywy podejmowane przez rząd są w dalszym działaniu psute, że tworzone są iluzje – kłamstwa, które mają zachwycać.

Paweł Kukiz (Kukiz 15) nie przyłączył się do chóru atakującego rząd, natomiast krytycznie ocenił wystąpienie Schetyny. Np. odnosząc się do krytyki rządu PiS za odejście od polityki rządu PO wobec UE, powiedział: „Widzę różnicę pomiędzy partnerstwem a prostytutką”.

Jarosław Kaczyński (PiS) odnosząc się do wystąpienia G. Schetyny powiedział: „Ubrał się diabeł w ornat i ogonem na mszę dzwoni”. Zauważył, że ma wrażenie, iż słowa Schetyny słuszną krytyką poprzedniego rządu. Dyskusję nad wnioskiem o wotum nieufności zamykało wystąpienie Premiera Rządu Beaty Szydło. W głosowaniu wniosek o wotum nieufności dla rządu został odrzucony. Za wnioskiem głosowało 174 posłów, za odrzuceniem wniosku 238.

W nocy z 6 na 7 kwietnia siły amerykańskie z okrętów na morzu Śródziemnym wysłały kilkadziesiąt rakiet „tomahawk” na bazę lotniczą syryjskich sił zbrojnych prezydenta Baszara Asada. To reakcja USA na atak chemiczny tych wojsk.

Zamach terrorystyczny w Sztokholmie. Zamachowiec ciężarówką wjechał w ludzi. Zginęły 4 osoby, kilkanaście osób jest rannych. Zamachowcem jest obywatel Uzbekistanu, sympatyk państwa islamskiego.

8 kwietnia. W Świebodzicach w centrum miasta w wyniku wybuchu zawaliła się dwupiętrowa kamieniczka. Przyczyna na razie nie jest znana. Zginęło 6 osób, 4 osoby są ranne. Do akcji ratowniczej przystąpiono kilka minut po wybuchu.

9 kwietnia. W Egipcie dokonano zamachu w dwóch świątyniach koptyjskich, w Aleksandrii i w Tanto. Zginęło ponad 40 koptyjskich chrześcijan. Do zamachu przyznało się państwo islamskie.

10 kwietnia. To już siódma rocznica katastrofy tupolewa Tu-154M na wojskowym lotnisku w Smoleńsku. Uroczystości upamiętniające ofiary katastrofy mają charakter państwowy. Rozpoczęły się już 9 marca i trwają przez cały następny dzień. Prezydent RP Andrzej Duda, premier Beata Szydło, marszałkowie Senatu i Sejmu, posłowie, dostojnicy państwowi składają wiązanki kwiatów pod tablicami upamiętniającymi ofiary katastrofy na grobach ofiar. Wiazanki kwiatów składane są także w wielu polskich miastach na grobach poległych w katastrofie i pod tablicami ich upamiętniającymi. Późnym wieczorem po mszy św. w katedrze warszawskiej kilkanaście tysięcy ludzi idzie w marszu pamięci pod Pałac Prezydencki. Przemawia Jarosław Kaczyński. Nawiązując do nienawiści skierowanej do dążących do odkrycia prawdy, powiedział: „My jednak nie możemy być tacy,

bo nienawiść zabija. Naród – dziś podzielony, będzie musiał znowu się połączyć. Polska jest jedna, o tym musimy pamiętać. Musimy iść drogą inną niż zemsta i nienawiść.”

Grupy, liczące do kilkuset osób, usiłowały zakłócać te uroczystości.

W auli Wojskowej Akademii Technicznej na Bemowie odbyło się posiedzenie podkomisji rządowej ponownie badającej katastrofę smoleńską. Wyświetlono film dokumentujący tok badań i osiągniętych ustaleń. Analiza informacji pochodzących z czarnych skrzynek oraz nagrań z wieży lotniska i kabiny pilotów wskazują, że piloci samolotu Tu-154 byli mylnie naprowadzani na pas startowy lotniska. Drugi zakres badań także uwzględniający informacje z czarnych skrzynek wskazuje z zdaniem członków podkomisji na wysokie prawdopodobieństwo stopniowego niszczenia samolotu w wyniku serii wybuchów. Przeprowadzono eksperyment. W makiecie odwzorowującej fragment kadłuba samolotów powodowano detonację różnych rodzajów ładunków wybuchowych. W przypadku materiału wybuchowego nazywanego termobarycznym rozrzut fragmentów makiety i rodzaj odkształceń był bardzo podobny do tego co można było zaobserwować na miejscu katastrofy.

Marsz pamięci przed Pałacem Prezydenckim

Fot.: Obrazy z TVP 1

„Wiadomości KSN” Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Wojciech Pillich, Janusz Sobieszcański, Krzysztof Weiss.

Redaktor naczelny: Janusz Sobieszcański,

opracowanie językowe: Jerzy Jackl, opracowanie techniczne: Elżbieta Smorzewska.

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: KSN@interia.pl ; krajowasekcjanauki@gmail.com ; <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN On line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>